

RAKVERE LINNA 2018. AASTA KONSOLIDEERIMISGRUPI

MAJANDUSAASTA ARUANNE

nimi: **Rakvere Linnavalitsus**

registrikood: **75025064**

tänava / maja number: **Lai 20**

linn: **Rakvere**

postisihtnumber: **44306**

maakond: **Lääne-Virumaa**

telefon: **372 32 25870**

faks: **372 32 25871**

e-posti aadress: **linnavalitsus@rakvere.ee**

veebilehe aadress: **www.rakvere.ee**

aruandeaasta algus: **01.01.2018**

aruandeaasta lõpp: **31.12.2018**

audiitor: **BDO Eesti AS**

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
1.1. Üldised andmed	3
1.4. Ülevaade majanduskeskkonnast ja tööjõuturust	7
1.5. Ülevaade arengukava täitmisest.....	11
1.5.1. Haridus	11
1.5.2. Taristu	12
1.5.3. Ruumiline planeerimine.....	14
1.5.4. Keskkond, jäätmekäitlus	15
1.5.5. Haljastus.....	15
1.5.6. Sport.....	15
1.5.7. Sotsiaalhoolekanne, tervis.....	17
1.5.8. Kolmas sektor, MTÜ	19
1.5.9. Ettevõtlus, turism	19
1.5.10. Rahandus.....	20
1.6. Eelarvestrateegia	21
1.7. Ülevaade sisekontrollisüsteemist	21
1.8. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute kohta.....	22
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	29
1.1 Konsolideeritud bilanss.....	29
1.2 Konsolideeritud tulemiaruanne	30
1.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne	31
1.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne.....	32
1.5 Eelarve täitmise aruanne	33
1.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	34
Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid.....	34
Lisa 2 Raha ja selle lähendid	41
Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid	41
Lisa 4 Muud nõuded ja makstud ettemaksed.....	42
Lisa 5 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused	43
Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud.....	44
Lisa 7 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad.....	45
Lisa 8 Muud kohustised ja saadud ettemaksud.....	45
Lisa 9 Tingimuslikud kohustised	46
Lisa 10 Laenukohustised.....	47
Lisa 11 Saadud toetused.....	49
Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük	51
Lisa 13 Muud tegevustulud.....	52
Lisa 14 Antud toetused	52
Lisa 15 Tööjõukulud.....	53
Lisa 16 Majandamiskulud ja muud kulud.....	54
Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega.....	55
Lisa 18 Konsolideerimata finantsaruanded.....	56
Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta	58
Lisa 20 Reservfondi kasutamise aruanne.....	61
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI.....	62

TEGEVUSARUANNE

1.1. Üldised andmed

Rakvere linn (ajalooline nimi Tarvanpää; saksa keeles Wesenberg, vene keeles Rakovor) on Eestimaa üks vanemaid linnu, mida ajalooürikutes on esmakordselt mainitud juba 1220. aastal. Rakvere on linn alates 12. juunist 1302, kui ta sai Taani kuningas Erik Menvedilt Lübecki linnaõiguse.

Linna pindala on 10,73 km², millest 1,53 km² moodustab linnale kuuluv metsamaa. Rakvere asub Põhja-Eestis Pandivere kõrgustiku põhjajalamil, 20 km kaugusel Soome lahest. Rakvere linna positsioon Eesti asustuses on sajandite vältel üsna samalaadne olnud. Tekkinud tänu looduslikule kõrgendikule rajatud kaitserajatisele, on ta olnud ümbruskonna keskuseks ning ida-lääne ja põhja-lõuna suunaliste ühenduste sõlmpunktiks.

Rakvere elanike arv rahvaloenduse andmetel:

1889	3 507
1897	5 890
1922	7 663
1934	10 027
1941	10 847
1959	14 296
1970	17 658
1979	19 011
1989	19 822
2000	17 097
2011	15 264
2019	15 110 inimest

Ajaloolise Virumaa linnadest on Rakveres traditsiooniliselt kõige suurem eestlaste osatähtsus (käesoleval ajal ligi 90%). Linna elanike arvu vahepealne drastiline vähenemine on eelkõige tingitud siin paiknenud NSV Liidu sõjaväeosade lahkumisest - 1989 ... 2000 vähenes Rakvere rahvastik 2 725 inimese, sh 406 eestlase ja 2 319 muulase võrra. Tööhõivelistel elanikel arv vähenes samal ajavahemikul 4 000 võrra, so üle kolmandiku. Hiljem on rahvaarv kahanenud negatiivse iibe ja pideva väljarände tõttu.

Rahvastikuregistri andmetel on seisuga 01.03.2019.a. linnas 15 110 elanikku. Rakvere linna üldplaneeringu alusuuringute raames koostatud linna rahvastikuprognosi

erinevad stsenaariumid näitavad (Rakvere linna rahvastikuprognosis 2009-2030, Tiit Tammaru, Tartu Ülikool), et tõenäoliselt ei ole linnaelanike arvus ega soolis-vanuselises koosseisus murrangulisi muutusi ette näha.

Rakvere on Lääne-Viru maakonna haldus, majandus- ja kultuurikeskus. Linna tugevusteks on hea geograafiline asukoht, optimaalne suurus ja positiivne maine. Linna läbib Tallinn – Narva - Peterburi raudtee, põhjasuunal paikneb Tallinn – Narva – Peterburi maantee (E 20) ning 98 km kaugusel asub rahvusvaheline Lennart Meri Tallinna lennujaam.

Rakvere suurust arvestades on kohapealsete teenuste valik mitmekesine: SA Virumaa muuseumid hallatavad Vallimäe linnus-muuseum, Eesti Politseimuuseum ja Rakvere linnakodaniku muuseum, kutseline Rakvere Teater, mitmed majutusasutused s.h. Eesti üks populaarsemaid - Aqva Hotel ja Spa. Linnas on renoveeritud ja tänapäevased haridusasutused (lasteaiad, üldhariduskoolid, Rakvere Ametikool jt) ning spordi- ja kultuurirajatised, tegutseb arvukalt huviringe ja erinevaid seltse-klubisid. Populaarseteks Rakvere tunnusüritusteks on kujunenud Rakvere linna päevad, Eesti Ööjooks, rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal, Meeste tantsupeod ning Punklaulupeod. Suur võimaluste hulk eeldab ka oskust neid hästi kasutada ja üksteist sünergiliselt täiendada panna. Kogukonna käekäik sõltub kindlasti ka kohalikust omavalitsusest: kui hästi oskab ta inspireerida kodanikke olema aktiivne ja ettevõtlik ning kogutavat maksuraha põhjendatult ja eesmärgipäraselt kasutada ja ümber jagada.

Suurte väljakutsete ja võimalustena näeb linn suuri arendusprojekte: Rakvere Vallimäe vabaõhukompleksi ehitamine, Pika tänava renoveerimine, Rakvere Tervisekeskuse ehitamine, Arvo Pärdi nimelise kontserdimaja projekteerimine, Töö- ja tehnoloogiakeskuse ehitamine, Riigigümnaasiumi loomisele kaasa aitamine jpm. Uued rajatised ja sellega kaasnevad linnaruumilised muutused tekitavad Rakverele uusi (sotsiaal)majanduslikke ja mainekujunduslikke võimalusi, kuid kohustavad omavalitsust ka senisest erineval moel suhtuma kultuuri- ja spordi rahastamise ning turismiarendusse.

Ettevõtlust soosiva linnana on eesolevalt oluliseks linna teedevõrgu järjepidev parandamine, sh lisanduvad juurdepääsud ja olemasolevate teekatete vahetus (sh tänavate valgustuse parandus ja turvalisuse suurendamine läbi kergliiklusteede

võrgustiku arendamise). Oluliseks tegevuseks saab 2019. aastal Lennuki tööstuspargi lennuraja ümbertõstmise üldplaneeringuga ettenähtud tsooni, mille abil õnnestub enampakkumise korras realiseerida/hoonestusõigusega katta 14 täiendavat tööstuspargi kinnistust.

1.2. Konsolideerimisgrupi struktuur

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud konsolideerimisgrupi kohta, kuhu kuuluvad järgmised üksused:

A. Konsolideeriv üksus Rakvere linn

Tuhandetes eurodes

Allüksuse nimetus	Töötajate keskmine arv majandusaastal	Töötasude kogusumma majandusaastal
Kokku Rakvere Linnavalitsus	553,80	7 713,0
Rakvere koolid (4 kooli)	245,01	3 741,6
Rakvere lasteaiad (3 lasteaeda)	133,70	1 480,5
Lääne-Virumaa Keskraamatukogu	26,24	355,6
Rakvere Linnavalitsus	16,45	350,2
Rakvere Sotsiaalikeskus	32,00	347,3
Rakvere Arendus- ja Majandusosakond	18,08	294,4
Rakvere Muusikakool	23,33	286,2
Rakvere Spordikool	14,67	208,9
Rakvere Spordikeskus	15,89	208,2
Rakvere Sotsiaalosakond	7,43	117,5
Rakvere Rahandusosakond	5,00	106,6
Rakvere Kultuurikeskus	7,81	86,4
Rakvere Linnavolikogu	2,25	73,5
Rakvere Noortekeskus	5,93	56,3

B. Konsolideeritud üksused

Tuhandetes eurodes

Üksuse nimetus	Rakvere LV osaluse määr (%)	Töötajate keskmine arv majandusaastal	Töötasude kogusumma majandusaastal
Rakvere Vesi AS	76,32%	14,00	128,1
Rakvere Soojus AS	51,10%	3,38	11,3

Tabelites välja toodud töötasude kogusummas ei kajastu tööandja maksukohustised (sotsiaalmaks ja tööandja töötuskindlustus). Aruandeaastal olulisi muutusi linna allasutuste struktuuris ja valitseva mõju all olevates üksustes ei toimunud.

1.3. Konsolideerimisgrupi tähtsamad finantsnäitajad

Bilansi näitajad	2018	2017	2016	2015	2014
Varad aasta lõpus	75 278,5	71 503,9	71 886,8	70 259,5	65 869,0
Kohustised aasta lõpus	15 856,4	14 508,5	16 208,9	16 413,2	15 091,5
Netovara aasta lõpus	59 422,1	56 995,4	55 677,9	53 846,3	50 777,5
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	26 257,2	22 353,2	23 157,4	24 594,4	20 612,7
Tegevuskulud	-20 862,7	-13 681,0	-14 047,2	-21 765,3	-18 912,4
Tulem	236,1	107,0	232,3	2 670,1	1 493,9
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringute maht	-4 105,4	-2 213,8	-2 784,1	-6 522,9	-3 303,0
Likviidsus *	1,27	0,99	1,14	0,53	0,73
Lühiajaline maksevõime **	1,76	1,46	1,56	1,29	1,24
Kohustiste osakaal varadest	0,21	0,20	0,23	0,23	0,23
Laenukohustiste osakaal varadest	0,17	0,17	0,20	0,20	0,20
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem ***	-	-	-	3 526,4	-
Netovõlakoormus ****	-	-	-	12 109,9	-
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel					
Põhitegevuse tulem ***	3 553,1	2 591,5	3 183,1	2 358,0	1 942,3
Netovõlakoormus ****	4 007,2	5 146,9	5 841,5	6 752,8	5 445,1

*Likviidsus – likviidsed varad/lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime – käibevarad/lühiajalised kohustised

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe

****Netovõlakoormus – KOFS §34 alusel arvestatud kohustiste ning KOFS §36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe

1.4. Ülevaade majanduskeskkonnast ja tööjõuturust

Eesti Panga majandusanalüüsi (1/2019) väljavõte:

Andmed, mis avaldati pärast EKP nõukogu otsust lõpetada netovaraostud 2018. aasta detsembris, on endiselt oodatust kehvemad. Seda on põhjustanud väiksem välisnõudlus ning paar riigi- ja sektoripõhist tegurit. Eelkõige mõjutab majanduslikku kindlustunnet geopoliitiliste teguritega seotud ebakindluse püsimine ja protektsionismoht. Samal ajal soosivad euroala elavnemist ja järk-järgult suurenevat inflatsioonisurvet head rahastamistingimused, paljutõotav tööturu areng ja kiirenev palgakasv. See majanduse tugev külg annab EKP nõukogule kindlustunde, et inflatsioon jätkab lähenemist tasemele, mis on keskmise aja jooksul 2%st allpool, ent selle lähedal. Et soodustada euroalasisese hinnasurve edasist tugevnemist ja koguinflatsiooni arengut keskmise aja jooksul, on aga endiselt vaja märkimisväärseid rahapoliitilisi stiimuleid. Seda pakub EKP nõukogu eelkommunikatsioon EKP baasintressimäärade kohta, mida toetab märkimisväärnes mahus soetatud varade reinvesteeringud. EKP nõukogu kinnitas, et ta on valmis kõiki oma rahapoliitilisi vahendeid vajadust mööda kohandama, et tagada inflatsioonitaseme püsiv lähenemine EKP nõukogu inflatsioonieesmärgile. Maailmamajanduse kasvutempo on geopoliitilise ebakindluse ja arenevate turgude haavatavuse tõttu viimasel ajal aeglustunud. Maailmakaubandus muutus 2018. aasta lõpu poole loiumaks, sest lahendamata kaubandusvaidlustega seotud langusriskid püsisid suured ja arenevate riikide majanduskasv aeglustus. Ehkki finantstingimused on üldiselt soodsad, on väiksem üleilmne kasvutempo suurendanud aktsiaturgude volatiilsust. Hiinas on kasvu soikumist silmas pidades võetud toetavam rahapoliitiline kurss. Euroala riigivõlakirjade tulusus vähenes veidi, sest üleilmsed riskivabad intressimäärad alanesid ja riigivõlakirjade tulususe vahe euroalal püsis stabiilne. Suuremast perioodisisesest volatiilsusest hoolimata püsisid üldised aktsiahinnad euroalal laias laastus muutumatud. Samamoodi suurenes ettevõtete võlakirjade tulususe vahe vaid pisut. Väliskaubanduse osatähtsusega kaalutuna euro valuutaturgudel odavnes. Euroala reaalne SKP suurenes 2018. aasta kolmandas kvartalis kvartali arvestuses 0,2%. Eelmises kahes kvartalis oli kasv 0,4%. Avaldatud andmed on endiselt oodatust kehvemad. Seda on põhjustanud välisnõudluse vähenemine, mida võimendas mitu riigi- ja sektoripõhist tegurit. Ehkki mõne teguri mõju peaks taanduma, on lähiaja kasvutempo tõenäoliselt rahulikum, kui varem eeldati. Edaspidi toetavad euroala

elavnemist taas soodsad rahastamistingimused, tööhõive edasine kasv ja palgakasv, madalamad energiahinnad ning jätkuv – ehkki veidi aeglasem – üleilmse aktiivsuse suurenemine. Euroala aastane ÜTHI-inflatsioon vähenes 2018. aasta novembri 1,9% tasemelt detsembris 1,6%ni, kajastades eelkõige väiksemat energiahinna inflatsiooni. Koguinflatsioon aeglustub praeguste nafta futuurihindade järgi otsustades EKP majandusülevaade 1/2019 2 eelolevatel kuudel tõenäoliselt veelgi. Alusinflatsiooni näitajad on üldiselt muutumatud, aga tööjõukulude surve tugevneb ja laieneb edasi, sest tootmisvõimsuse rakendatus on suur ja tööturutingimused karmistuvad. Alusinflatsioon peaks keskmise aja jooksul kiirenema, saades toetust EKP rahapoliitilistest meetmetest, majanduse jätkuvast elavnemisest ja kiiremast palgakasvust. Üldjoontes on euroala kasvuväljavaadet hakanud mõjutama langusriskid, mis on tingitud geopoliitiliste teguritega seotud ebakindluse püsimisest, proteksionismiohust, arenevate turgude haavatavusest ja finantsturu volatiilsusest. Rahapoliitiline analüüs näitab, et laia rahapakkumise (M3) kasv oli 2018. aasta oktoobris 3,9% ja vähenes novembris 3,7%ni. M3 kasvu toetab endiselt pangalaenude mahu kasv. Laia rahapakkumise kasvu tõukas jällegi tagant peamiselt kitsas rahaagregaat M1. Mittefinantsettevõtetele antud laenude aastakasv oli 2018. aasta oktoobris 3,9% ja novembris 4,0%, aga kodumajapidamistele antud laenude aastakasvu määr püsis enamjaolt muutumatuna 3,3% juures. Euroala pankade laenutegevuse küsitlus 2018. aasta neljanda kvartali kohta näitab, et pangalaenude üldtingimused püsisid pärast pikemaajalist netoarvestuses leevenemise perioodi soodsad ja pangalaenude nõudlus jätkas suurenemist, toetades seeläbi laenukasvu. Majandus- ja monetaaranalüüsi tulemused kinnitasid, et endiselt on vaja küllaldaselt toetavat rahapoliitilist kurssi, et tagada inflatsioonimäärade püsiv lähenemine tasemele, mis on keskmise aja jooksul 2%st allpool, ent selle lähedal. Selle hinnangu alusel otsustas EKP nõukogu jätta EKP baasintressimäärad muutmata ja eeldab taas, et need püsivad praegusel tasemel veel vähemalt 2019. aasta suvel ning igal juhul seni, kuni see on vajalik, et tagada inflatsioonimäärade püsiv lähenemine tasemele, mis on keskmise aja jooksul 2%st allpool, ent selle lähedal. Mis puutub mittestandardsetesse rahapoliitilistesse meetmetesse, siis kinnitas EKP nõukogu, et eurosüsteem jätkab varaostukava raames ostetud aegumistähtajani jõudnud väärtpaberitelt laekuvate põhiosa tagasimaksete reinvesteeringist pikema aja jooksul pärast kuupäeva, mil EKP nõukogu hakkab tõstma EKP baasintressimäärasid, ning igal juhul seni, kuni see on

vajalik soodsate likviidsustingimuste ja ulatuslikult toetava rahapoliitilise kursi hoidmiseks.

Hoolimata Euroopa ja maailmamajanduse jähenedisest oli Eesti majanduse seis 2018. aasta teisel poolel hea – SKP kasv kiirenes ja ületas pikaajaliselt jõukohast kasvutempot. Tugev majandusaktiivsus suurendas ettevõtete nõudlust tööjõu järele ja seetõttu püsis ka tööturul kõrgkonjunktuur. Sellele viitab palgakasvu kiirenemine, sagedasem liikumine töökohtade vahel ja ettevõtete küsitlustest nähtuv hõive kasv. Suure tööjõunõudluse ja piiratud tööjõupakkumise mõjul ületas palgakasv 2018. aasta teisel poolel tootlikkuse kasvu varasemast rohkem. See tähendab, et Eestis kallines ühe lisandväärtuse ühiku tootmine varasemast kiiremas tempos. Tööjõutul osakaal loodud lisandväärtuses kasvas ja kapitalitulu osakaal kahanes. Siiski oli lõhe palgakasvu ja tootlikkuse kasvu vahel väiksem kui 2015.–2016. aastal. Väliskonkurentsile kõige rohkem avatud tegevusalal ehk töötlevas tööstuses oli palgakasv tootlikkuse kasvuga heas kooskõlas. Teistes Euroopa piirkondades kallines tootmine töötlevas tööstuses samal ajal rohkem kui Eestis. Seega töötleva tööstuse konkurentsipositsioon 2018. aastal ei halvenenud. Palgakasv 2018. aasta teisel poolel kiirenes, kõige rohkem avalikus sektoris: hariduses ja tervishoius. Aasta viimases kvartalis kiirenes palgatõus aga ka ehituses ja tööstussektoris. Tõenäoliselt oleks palgakasv kujunenud 2018. aastal kiiremaks, kui poleks toimunud tulumaksureformi, mis suurendas märgatavalt mediaanist väiksemat palka teenivate töötajate netopalka. Samuti pidurdas palgakasvu erasektoris töötajate värbamine välismaalt, mis muutis kohaliku tööjõu nappuse töötajate värbamisel ettevõtete jaoks vähem siduvaks piiranguks. Tööhõive kasvu kohta andsid Eesti püsielanike küsitlusele tugineva tööjõu-uuringu hinnang ja ettevõtete andmetele tuginevad hinnangud erisugust infot. Tööjõu-uuringu järgi hõive kasv 2018. aasta teisel poolel pidurdus ja sealjuures kahanes täistööajaga töötajate arv. Ettevõtete andmed näitavad aga pigem tööhõive kasvu kiirenemist. Erinevus viitab sellele, et hõive kasvas tänu välismaisele tööjõule, samal ajal aga oli püsielanikkonna tööhõive määr juba sedavõrd kõrge ja töötuse määr nii madal, et edasine kasvuruum on väga piiratud. Kõrgkonjunkturi seisule tööturul viitasid ka tööturul liikumise andmed. Nii ettevõtete kui ka elanike küsitluse järgi oli töökohavahetuste sagedus ajaloolise keskmisega võrreldes suur. Tööjõu-uuringu andmed näitasid ka seda, et tõenäosus liikuda mitteaktiivsusest hõivesse on kasvanud, ning tõenäosus olla pikaajaline töötu on kahanenud. Ettevaates on tõenäoline, et

aeglustuv majanduskasv nii Euroopas kui ka kogu maailmas hakkab tulevikus järjest rohkem mõjutama Eesti majandust. Tööjõunõudluse kasvu pidurdumisele viitab mitu näitajat: vabade töökohtade arv 2018. aasta teisel poolel enam ei suurenenud, ettevõtete hõiveootused on muutunud pessimistlikumaks ja vähenenud on ka nende ettevõtete osakaal, kes peavad tööjõudu peamiseks tootmise laiendamise takistuseks. Tööjõu ühikukulu 2018. aasta teisel poolel kasvas Eesti majandus Euroopa Liidu majandusaktiivsuse aeglustumisest hoolimata kiiremini, kui varem prognoositi. SKP suurenes poolaasta keskmisena 4,1% ja tegevusalade kaupa vaadelduna oli kasv laiapõhjaline. Suure majandusaktiivsuse mõjul oli ka tööjõunõudlus prognoositust suurem ja seetõttu kiirenes ka tööjõu ühikukulu kasv. Aeglustumisprognoosi aluseks on nõrgem välisõudlus Eesti ettevõtete eksporditavate toodete järele ja teiselt poolt see, et tööjõupiirang vähendab võimalust tootmist suurendada.

Reaalne tööjõu ühikukulu näitab töötajatele makstava hüvitise osakaalu SKPs ehk seda, kui suure osa majanduses teenitud tulust saab endale tööjõud. Ülejäänud osa lisandväärtusest moodustab kapitali osa: kasum ja põhivara kulum. Tööjõutulu osakaalu kasv ongi ligikaudu võrdne reaalse tööjõu ühikukulu kasvuga. Tööjõu ühikukulu on Eestis järjepidevalt suurenenud alates 2012. aastast, mis tähendab, et kapitali osa loodud lisandväärtuses on kahanenud. Tööjõu ühikukulu kasvab, kui lisandväärtuse loomine muutub vähem kapitalirikkaks, näiteks kui teenindussektori osakaal majanduses suureneb või kui kapitali hulk ühe töötaja kohta ajas väheneb. Kui kapitali hulk ei vähene, siis tähendab suurem tööjõu ühikukulu väiksemat keskmist kasumlikkust. Kasumlikkuse määra võib alandada näiteks see, et investorid peavad Eestit vähem riskantseks asukohariigiks, aga ka soodne intressikeskkond. Mõlemad muutused soosivad väiksema oodatava tulususega äriprojekte, mille elluviimisesse poleks varem tõenäoliselt investeeritud. Lisaks investeerimiskeskonnale võib tööjõu ühikukulu lühiajaliselt mõjutada tööjõupakkumise piirang, sest vaba tööjõu vähesus kiirendab palgakasvu.

1.5. Ülevaade arengukava täitmisest

1.5.1. Haridus

Alusharidust omandavad lapsed Rakvere linna koolieelsetes lasteasutustes: Rakvere Triinu Lasteaias, Rakvere Kungla Lasteaias ja Rakvere Rohuaia Lasteaias. Linna munitsipaallasteaiad suudavad tagada koha kõigile vähemalt 3-aastastele lastele. Kuna jätkuvalt on omavalitsuse kohustuseks tagada lasteaia- või lastehoiukoht lapsele alates 1,5 eluaastast siis seda kohustust on viimastel aastatel aidanud täita lapsehoiuteenus pakkujad. Linnal on 2019. aastaks leping 7 pakkujaga, kokku ca 135 lapsehoiukohta osas.

Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrusega nr.17 „Vanemate poolt kaetava koolieelse lasteasutuse kulude osa suuruse kehtestamine“ muudeti vanemate poolt kaetava osa arvestamise põhimõtteid ning kehtestati need protsendina Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud tötötasu alammäärast: söimerühmas 12% ja lasteaiarühmas 7%.

Põhi- ja keskhariidust omandavad koolikohustuslikud õpilased Rakvere Põhikoolis, Rakvere Gümnaasiumis, Rakvere Realgümnaasiumis ning Rakvere Täiskasvanute Gümnaasiumis. Lisaks on võimalik õppida Rakvere Waldorfkoolis ja Rakvere Eragümnaasiumis. Jätkuvalt valitseb ebaselgus kogu Lääne-Virumaa koolivõrgu tulevikukavade osas. Seniks on Rakvere linn tegutsemas hiljutiste reformide tulemusena jätkusuutlikumaks muudetud üldhariduskoolide võrgustiku baasil, mille tuumaks kaks 12-klassilist keskkooli. Suur edasimineku on viimasel kahel aastal toimunud hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse osas (erinevate õpirühmade ja klasside avamine, tugispetsialistide arvu suurenemine, ruumide kohandamine), kuigi väljakutseid on jätkuvalt palju. Spetsialistide leidmine ja palkamine ning tänapäevase õpikeskkonna võimaldamine kõikidele lastele sealhulgas.

Kutse- ja kõrghariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Ametikoolis, veel jätkuvalt Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžis ja Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis. Senini on lahendamata erinevad Lääne-Virumaa kõrghariduse tulevikuga seotud küsimused. Eeskätt Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledži osas, milles linnale teadaolevalt lõpetab 2019. aastal viimane lend.

Huvihariduse omandamiseks on loodud võimalused Rakvere Muusikakoolis, Rakvere Spordikoolis ning Rakvere linnas tegutsevates erahuvialakoolides: Loomingulises Seltsis Athena Maja, Esteetika- ja Tantsukoolis, muusikakoolis Rajaots, Rakvere Loovuskoolis ning

Hariduse- ja Kultuuriseltsis Kaur jt. Huviringid töötavad linna üldhariduskoolides, erakoolides, seltsides, ühingutes.

1.5.2. Taristu

Vesi ja kanalisatsioon. Rakvere linna ja selle lähiümbruse tarbeks kinnitatud põhjaveevaru 10 160 m³/ööp on piisav ning tagab elanike ning ettevõtete veevajaduse. Vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitamisega on linnas jõutud niikaugemale, et ca 99,5% linna olemasolevatest majapidamistest on võimalik koheselt liita tsentraalse süsteemiga. Edaspidise eesmärgina tuleb tagada linna elanikele ning ettevõtjatele optimaalse hinna ja kvaliteediga toimiv veevärgiteenus.

Gaasivarustus. Gaasivarustuse võrk on linnas hästi arenenud ning olemasolevatele ja ka uutele klientidele on võimalik teenust pakkuda. Olulisi suuremahulisi investeeringuid praegu teada ei ole. Siin määrab tarbimise võimaliku kasvu uute klientide suhtes paljuski ära konkureerivate energiapakkujate teenuste hind ja kvaliteet. Gaasivõrgu huvi on tänavate rekonstrueerimisel rekonstrueerida vajadusel ka omi trasse.

Side. Suuremahuliste andmehulkade edastamiseks on linnas olemas nüüdisaegsed kaabliühendused. Suuremad ärihooned varustatakse fiiberoptiliste kaablitel, mis tagavad levi suurema kiiruse ja kindluse. Jõudsalt areneb ka läbi õhu leviv andmeedastus, mille tulevikku on keeruline prognoosida. Tehnoloogiline areng on kiire, toimib teenusepakkujate vaheline vaba konkurents ning selles valdkonnas suuremahulisemaid linnakeskkonda moonutavaid või segavaid ehitustöid ette näha ei ole. Vanad vaskaablid tõmmatakse kanalitest välja ja asendatakse nüüdisaegsetega. Lihtsam on uusi kaableid paigaldada sinna, kus on sidekanalisatsioon juba olemas ja kaevetöid ei ole tarvis teostada. Uute planeeritavate ehitusmahtude juures tagab Telia arendaja soovi korral fiiberoptilise ühenduse. Telia huvi on tänavate rekonstrueerimisel asendada oma õhuliinid maakaablitel.

Elektrivarustus. Linn ja linna ümbruskonda jäävad tootmisalad on vajalike võimsustega tagatud. Varustuskindlus on samuti piisav. Õhuliinid asendatakse maakaablitel ning seda koostöös tänavavalgustuse arendajatega. Avanenud elektriturg tõi linnakodanikule ja ettevõtjale selles valdkonnas kaasa uue kogemuse kõikuvate hindadega.

Välisvalgustus. Valgustatud tänavaid on Rakvere linnas kokku ~83,1 km. 58,5 km on õhuline, 30,0 km kaabelliine ja 3,0 km toiteliine. Kokku on valgustuspunkte ~2 760, millest 18% on elavhõbevalgustid, 5% LED valgustid, 67% naatriumvalgustid ja 10% pargivalgustid ja prožektorid. Välisvalgustusvõrgu kilpe on 43 tk ja linna halduses olevaid valgustusmaste

800. Ligikaudne tarbitav tänavavalgustuse võimsus on 340 kWh. Edaspidi kavandatakse õhuliinid järk-järgult asendada maakaablitega ja amortiseerunud suure energiatarbega elavhõbedavalgustid väiksema elektritarbe ning pikema elueaga lampide vastu. 2016.a. ehitati välja LED valgustitel põhinev Tuleviku tn. ja Rägavere tee uus valguslahendus. Lisaks mõned väiksemad renoveerimis- ja ehitusprojektid. 2019. aastal õnnestus Rakvere linnal saada KIK kaasrahastus 68 linnatänavava välisvalgustuse renoveerimiseks. Töid teostatakse 36 kalendrikuu jooksul, kuni aastani 2021.

Soojavarustus. Rakvere linnas on määratud kaugküttepiirkond. Rakveres on praegu rohkem soojatootmise võimsusi (Rakvere ES Bioenergia, Adven Eesti, Rakvere Soojus) kui olemasolev trassivõrk teenindada suudab. Renoveerimist vajavate trasside investeringumaht on suur ning Rakvere Soojus AS kavandab rahastamisaotluste esitamist Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK). Trasside renoveerimisel on lõppeesmärk kogu süsteemi efektiivne tööhoidmine ning temperatuuride seire trassi eri lõikudes, sh klientide soojasõlmede olukorra jälgimine. 2018. aastal tehtud otsus laiendada linna soojatrasside ehitust osaliselt ka Pikale tänavale on tegevusaruande koostamisel hetkel ehitusjärgus.

Raudtee. Rongiliikluse areng reisijate veo osas sõltub paljuski Euroopa Liidu ja Eesti valitsuse poliitilistest otsustest ja valdkonnale laekuvatest toetustest. Mugav ja kiire rongiühendus 100 km kaugusel oleva Tallinnaga võimaldaks elamist Rakveres ja töötamist Tallinnas. Lähiaastate eesmärgiks on raudteejaama kõrval, Jaama tänaval asuvate linnale kuuluvate kinnistute välja ehitamine selliselt, et oleks võimalik senisest enam kasutada rongi- ja bussiliinide kooskõlastatud sõiduplaanidest tekkivaid võimalusi kogu piirkonna huvides. Samuti vajab välja arendamist kogu ülejäänud infrastruktuur, mis seotud rongiliiklusega (ooteplatvormid, infotahvlid, parkimisalad jne.). Liinigraafiku kujundamine selliselt, et Rakverest oleks võimalik jõuda kell 8.00 algavale tööle nii Tallinnas kui Jõhvis ja saabuda mõistlikul ajal peale tööd koju, on Rakvere jaoks selgelt prioriteetseim. Sellel suunal tehakse selgitus- ja teavitustööd.

Sõiduteed. Suuremaid investeringuid nõudvaid objekte, nagu näiteks Arkna teed ja Kauba tänavat ühendava viadukti ehitus (Eesti raudteede ja maanteede samatasandilistel ristumistel ohuprobleemide vähendamise projekti raames), saab teostada vaid EL ja riigipoolse olulise lisarahastuse korral. Üldplaneeringu järgi ette nähtud teede pikendused või ühendused (Kalda ja C.R.Jakobsoni tänavate ühendamine), sõlmede lahendused (Pärnu-Rakvere-Sõmeru viaduktilt raskeveokite suunamine olemasoleva viadukti alt läbi Jaama tänavale), C.R.Jakobsoni – Kastani ja Kastani – Tartu – J.Kunderi tänavate sujuvam ühendamine, on

jätkuvalt aktuaalsed ja töös. 2017.aastal renoveeriti täielikult Karja tänav, samuti Viru tänav. Osaliselt Parkali tänav. Jätkuvalt on prioriteetseks tegevuseks teede täisrenoveerimine objektidel kus teostatakse vee- ja kanalisatsioonivarustuse rekonstrueerimisprojekte. Suuremad rekonstrueerimisele minevad teelõigud 2020. aastal on planeeritud: Tammiku-Õie, Pikk tn, Jakobsoni-Kastani-Karja teelõik, Posti tn. Välisrahastuse korral osa Näituse tänavast ja osa Jaama tänavast.

Kergliiklusteed. Eesmärgiks toimiva võrgustiku kavandamine ja välja ehitamine. Tegevused kajastuvad Rakvere linna arengukavas ja Rakvere linna üldplaneeringus. Osaliselt on olemas detailplaneeringud. Toimib hea koostöö naaberomavalitsustega.

Kavandatavad põhisuunad on:

- Kesklinn – Lilleoru – Vinni
- Kesklinn – Moonaküla –Põhjakeskus
- Kesklinn – Sõmeru
- Põhjakeskus – Nortsu tee – Võidu tänav
- Kesklinn – Rägavere tee
- Karja tänav, mis ühendaks põhja-lõuna suunalist liiklust
- Tartu tn, Kunderi tn, Narva tn, Õie/Vallikraavi tänavad – kõnnitee ja kergliiklusteede arendamine, mis tuleneb kehtivast koalitsioonilepingust

1.5.3. Ruumiline planeerimine

„Rakvere linna üldplaneering“ on kehtestatud Rakvere Linnavolikogu 17.02.2010 määrusega nr 6. Üldplaneeringu kohaselt on jäetud piisavalt linnaruumi tööstus- ja elamualade arendamiseks. Kuna rohealade ja parkide arv on Rakvere suuruse linna kohta suur, siis tuleb ainult jälgida katkematu rohevöö jätkumist ning piisavalt suurte ühes alas olevate looduskoosluste säilimist. Üldplaneeringu edasiseks elluviimiseks on vaja planeerida või ellu viia detailplaneeringuid, mis aitaksid linnal mitmekülgset arenda ära kasutades ka riiklike struktuuride poolt pakutavaid toetusi. Kehtivaid detailplaneeringuid on 178 ning üldplaneeringut muutvate detailplaneeringute (detailplaneeringud, mis on vastu võetud pärast üldplaneeringu kehtestamist) arv on 2.

Rakvere linna territooriumil ei ole lähiajal ette näha arenguhuvi, millega kaasneks vajadus olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha valimiseks ning uue üldplaneeringu koostamiseks.

1.5.4. Keskkond, jäätmekäitlus

Rakvere linn on ulatuslike metsa- ja rohealadega varustatud tervislik, puhas ja turvaline elukeskkond. Elanikele on tagatud puhas õhk ja vesi. Mürasaaste on viidud miinimumini. Linnas tegutsevad tootmisettevõtted kasutavad kaasaegseid, turvalisi ja keskkonnaohutuid tehnoloogiaid.

Linnaelanike hoiakud on säästvad, jäätmemajandus toimib optimaalselt ning valdav enamus tekkivatest jäätmetest suunatakse taaskasutusse. Jäätmemajandust reguleerib Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrus nr.18, millega kehtestati uus „Rakvere linna jäätmekava 2014-2020“. Jäätmemajanduse arendamisse ning sellega seonduvatesse valdkondadesse on viimasel paaril aastakümnel suunatud märkimisväärset hulgal ressursse. On suletud hulgaliselt väiksemaid prügilaid ning järjest enam on jäätmeid sorteeritud ning taaskasutatud.

1.5.5. Haljastus

Rakvere on „roheline linn“. Ainuüksi metsade all on ~15% linna haldusterritooriumist. Lisanduvad pargid ja muud väiksemad haljasalad. Kokku moodustavad linna rohealad ligikaudu kolmandiku kogu pindalast. Tuntumad haljasalad ja puhkekohad on Vallimägi, Tammik, Palermo mets, Õpetaja heinamaa, Kiriku park, Rahvaaed, Promenaad ning kesklinna haljasalad. Linna haljastuse ja sellega seonduva tugistruktuuri optimaalseks arendamiseks on linna tellimusel koostatud põhjalikud spetsiaalsed kavad: Artes Terrae OÜ poolt koostatud „Rakvere haljastu analüüs. Kõide I. Rakvere haljastu ja rohestruktuur“ (Tartu, 2009) ja OÜ Kivisilla poolt koostatud „Rakvere linna avalike mängu- ja spordiväljakute analüüs ja arengusuunad“ (Tallinn 2009). Rakvere linnavolikogu 26.02.2014.a. määrusega nr.4 kehtestati uus „Raieloa andmise tingimused ja kord“.

1.5.6. Sport

Linna spordielu koordineerib Rakvere Spordikeskus. Sportimisvõimalused Rakveres on linna suurst arvestades väga head. Tänapäevane spordikeskus, toimiv spordikool, tugevad treenerid ja eestvedajad, spordiürituste rohkus ja eripalgelisus on Rakverele andnud Eesti mastaabis arvestatava sportliku linna maine. Lähiaja arengutes on eesmärgiks muuta

efektiivsemaks olemasolevate vahendite kasutamist ning optimeerida olemasolevate rajatiste ülalpidamiskulusid. 2018. aastal jõudsid linnapilti 2 jõulinnakut ja disgolfi park. Spordikeskuse tribüünid motoriseeriti. Ettevalmistustöid tehti erasektori poolt Aqva Spordikeskuse välisväljakute rajamiseks. 2019. aastal investeringute maht suureneb: renoveeritakse Rahu halla pesemisruumid, vahetatakse välja Rakvere Spordikeskuse saali valgusti ja soetatakse *sprinkler* kastmissüsteem linna jalgpalli staadionile.

1.5.7 Kultuur, huviharidus, noorsootöö

Linna kultuurielu koordineerib Rakvere Kultuurikeskus, noorte vaba aja sündmuste korraldamisega tegeleb sama asutuse koosseisus olev Rakvere Avatud Noortekeskus. Rakvere on Euroopa üks väiksemaid omavalitsusi, kus on oma kutseline teater. Alates 2016. aastast tegutseb selle koosseisus igapäevaselt ka Rakvere Teatrikino uues hoones. Linnas tegutseb Rakvere Galerii (rendipinnal) ning on palju erinevaid näitusepindasid. Igasuviseks suursündmuseks on Rakvere Linnapäevad, mis said alguse 2002. aastal, mil nende pidustustega tähistati Rakverele linnaõiguste andmise 700. aastapäeva. Rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal toimub paarisnumbriga lõppevatel aastatel juunis-juulis. Iga aasta novembris korraldab Rakvere Muusikakool Jaan Paku muusikapäevi, meenutamaks legendaarse muusikaõpetaja sünniaastapäeva 26. novembril. Rakvere linna aukodaniku Arvo Pärdi juubeleid tähistatakse rahvusvahelise festivaliga. Traditsiooniks on saanud koostöös kogudustega korraldatavad kirikupäevad, mis leiavad aset sügisel. Lisaks korraldavad Rakvere linnas sündmusi erinevad seltsid ja korraldajad (näeks: Punk Laulupidu, Meeste tantsupidu, Eesti Üldluulepidu jne.).

Oluliste investeringuprojektidena on töös Rakvere Pauluse kiriku rekonstrueerimine Arvo Pärdi nimeliseks kontserdimajaks (volikogu poolt vastu võetud projekteerimise rahastamise otsus) ning Rakvere Vallimäe ja lähipiirkonna väljaehitamine vabaõhu esinemispaigaks. Mõlema projekti tegevused on kajastatud Rakvere linna arengukavas ja Rakvere linna üldplaneeringus. 2017. aastal pälvisid nii Rakvere Vallimägi kui sellega külgneva Pika tänava piirkond Euroopa tõukefondide toetuse ning ulatuslik ehitus- ja arendustöö jääb 2018-2020 aastasse.

Rakvere linnas on kaks munitsipaalhuvikooli (Rakvere Muusikakool ja Rakvere Spordikool), lisaks ostab linn teenust mitmelt erahuvikoolilt (Loominguline Selts Athena Maja, Esteetika

ja Tantsukool, muusikakool Rajaots, Rakvere Loovuskool, Hariduse ja Kultuuriselts Kaur jne).

Avatud noorsootööd teostab Rakvere Kultuurikeskuse allüksusena Rakvere avatud noortekeskus. Avatud noortekeskus toimib vastavalt avatud noorsootöö põhimõtetele. Samuti tegutsevad linnas erinevad noorteorganisatsioonid: JCI Rakvere, Rakvere Skaudid, Kaitseliidu Viru Malev (Noorkotkad, Kodutütred, Naiskodukaitse), Karmeli Koguduse Noored, Kolmainu Koguduse pühapäevakool, Linnanoorde Näitetrupp, MTÜ Jabloko, MTÜ Tarvanpää Selts, MTÜ Virumaa Poistekoor, Tütarlastekoor, Noorte Meeskoor, RSK Tarvas, FC Tarvas, MTÜ Virumaa Noortestudio, RRG Videostudio.

Erinoorsootööga tegeleb põhiliselt Rakvere Sotsiaalkeskuse laste ja noorte päevakeskus ning projektipõhiselt on käivitatud TUGILA projekt. Karjääriinfot ja -nõustamisteenuseid pakub linnas Lääne-Virumaa Karjäärikeskus, lisaks on linnas kolm noorte infopunkti (Rakvere Avatud Noortekeskus, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Rakvere Reaalgümnaasium). Noorte tööhõivevalmiduse suurendamiseks korraldatakse linnas igal suvel linnamalevat, kus saab esmast töökogemust pea 100 noort.

1.5.7. Sotsiaalhoolekanne, tervis

Rakvere linna sotsiaalsüsteem on toetav ja mitmekülgne. Lisaks riiklikule toimetulekutoetusele makstakse abivajajatele ühekordseid toetusi ja vähekindlustatud peredele koolitustoetusi (tasuta koolitoit, lasteaiakulude kompenseerimine, huvikooli õppemaksu tasumine ning õpilaste transpordi kompensatsioon ja õpilaskodu üüri-toetus) ning toetatakse laste suvelaagris osalemist. Esimesse klassi minevatele lastele makstakse 100 eurot kooliminekuetoetust. Rakvere linna elanike registrisse kantud isikutele makstakse lapse sünni puhul toetust 320 eurot. Munitsipaalkoolide õpilastele on koolitoit tasuta, riigitoetusest puuduva osa tasub omavalitsus. Liinibussides võimaldatakse tasuta bussisõitu linna haldusterritooriumil elavatele raske puudega inimestele, üle 70 aastastele pensionäridele, represseeritu tunnistuse omanikele ja 4-ja enamalapseliste perede lastele. Raske ja sügava puudega täisealiste inimeste ning keskmise, raske ja sügava puudega laste hooldajatele makstakse hooldajatoetust. Kord aastas makstakse represseeritutele toetust 100 eurot.

Rakvere Sotsiaalkeskus pakub järgmisi teenuseid: eakate päevakeskus, laste päevakeskus, psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskus, koduhooldus, sotsiaaltransport ja sotsiaalmaja. Eakate päevakeskuses töötavad mitmed huvialaringid, saab lugeda ajalehti ja ajakirju ning kasutada arvutit. Lisaks pakutakse saunateenust, pesupesemise teenust ning muid

tervise- ja iluteenuseid. Laste päevakeskuses aidatakse lastel omandada igapäevaeluks vajalikke oskusi, sisustada vaba aega, nõustatakse nii lapsi kui lapsevanemaid, tehakse võrgustikutööd laste parema toimetuleku tagamiseks koolis. Psüühilise erivajadusega inimeste päevakeskuses pakutakse igapäevaelu toetamise teenust (riiklikult finantseeritud 16 kohta). Sotsiaalajas on 30 sotsiaalkorterit ja kriisituba, kus inimestele osutatakse vältimatut abi. Samas pakutakse toetatud elamise teenust 8-le inimesele. Koduhoolduse teenust pakutakse kuni 100 eakale. Tugiisikuteenust osutatakse kuni 35 lapsele nii koolis kui ka lasteaias. Isikliku abistaja teenust osutatakse 2 täiskasvanule. Liikumiskustega inimestele pakutakse transporditeenust invatõstukiga väikebussiga.

Rakvere linnavolikogu 25.06.2014.a. määrusega nr.15 „Lapsehoiuteenuse toetamise kord rakvere linnas“ loodi õiguslik alus koolieelses lasteasutuses mittekäiva sõimeealise lapse lapsehoiuteenuse välja arendamiseks Rakvere linnas.

Olulise arendusena võttis Rakvere linn 2018. aastal tagasi korraldada kodutute varjupaiga teenuse. Lisades sinna investeeringutena nii halva ilma eest kaitsena suviseks viibimiseks kergehitise, kui ka renoveerides varjupaiga sissepääsu ja tagades valveteenuse tõhustamiseks lisavahendid. Töötab sotsiaaltöötaja.

Rakveres on 3 erahooldekodu. Hooldekoduteenust ostab linn kokku 7-lt hooldekodult üle Eesti 75 inimesele. Alates aastast 2013.aastast tegutseb Virumaa Naiste Tugikeskus. 2017. aastal on mittetulundusliku sektori eestvedamisel (EELK Rakvere Kolmainu Kogudus) loodud toetatud töö teenus psüühiliste erivajadustega inimestele (töökoda ja tööharjutuse teenus). Täiendav vajadus on erivajadustega laste lasteaiarühmade järele. Sügava ja raske puudega inimesed vajavad asendushooldaja teenust. Vaja oleks dementsete inimeste päevahoiateenust. Sotsiaalvaldkonnas ei ole piisavalt ressursse juhtumikorralduse ja ennetustööga tegelemiseks.

Esimese etapi üldarstiabi osutavad Rakvere linnas perearstid. Kaasaja nõuetele vastavaid tööruume linnas napib. Ambulatoorset teise etapi eriarstiabi osutavad nii AS Rakvere Haigla kui erapraksisena tegutsevad erialaarstid. Rakvere Haigla osutab piirkonnas päevaravi ja ambulatoorset arstiabi (koduõendus, statsionaarne õendusabi). 2017. aastal kinnitus Euroopa tõukefondidest eraldatav toetus Rakvere Tervisekeskuse loomiseks, kuhu koonduvad linna 10 perearsti, koos tugipersonaliga ja 2 psühhiaatrit. 2018. alanud ehitus jätkub ja Tervisekeskus valmib 2019. aasta sügisel.

Terviseedendamise tegelevad Rakveres projektipõhiselt ka mitmed mittetulundusühingud ja haridusasutused (koolid, lasteaiad). Linnas pakutava arstiabi ulatus on linna suurust

arvestades hea. Psühhiaatriateenus on ülekoormatud. Kui eriarstiabi ületab üldhaigla pädevuse piiri saadakse abi Tallinna ja Tartu haiglatest.

1.5.8. Kolmas sektor, MTÜ

Jätkuvalt oluline on leida võimalusi kuidas kodanikuühendused saaksid avalikku sektorit aidata. Tuleb jätkuvalt kaaluda: milliseid teenuseid linnavõim saab kolmandale sektorile delegeerida? Töös on taaskasutusprojektide toetamine koostöös Virumaa Jäätme keskusega. Eesmärk on koguda kokku inimestelt need esemed, mille järgi neil endil vajadus puudub, kuid mis kuluvad väga ära kellelegi teisele. Eraldi valukohaks on nõrkade korteriühistute probleemistik. Nõrk ühistu ei suuda oma vara piisavalt hooldada ning räämas majad rikuvad linna üldpilti. Suuremate korterelamute hoonete renoveerimine on tihti huvide ja arvamuste lahknevuse tõttu üsna keeruline protsess. Kogudustel on potentsiaali esmase hingeabi andmise teenuste laiendamisel. Selleks on vajalik parema koostöö organiseerimine valdkonnas tegutsevate koguduste, MTÜ-de ning meditsiini asutuste vahel. Linn jätkab olulisel määral kolmanda sektori poolt osutatavate kultuuri-, noorsootöö-, huviharidus- ja sotsiaalteenuste toetamist.

1.5.9. Ettevõtlus, turism

Rakverelastele on töökohtade kindlustajana tähtis kõrge ekspordipotentsiaaliga mitmekülgne tööstussektor, mis toetub olulisel määral kohalikule ressursibaasile, mida väärindatakse pidevalt tehnoloogilist taset tõstes ning rahvusvahelises tööjaotuses osaledes. Rakveres asuvate ettevõtete tööjõuareaal, kust 80 km/h liikumiskiirusega on võimalik poole kuni kolmveerandi tunniga tööle jõuda, on kasvanud enam kui 50 kilomeetrini ning see hõlmab ligi 100 000 elanikuga maa-ala. Tagamaks olemasolevatele ja lisanduvatele ettevõtetele piisavaid valikuid tööjõu leidmiseks, on oluline maanteevõrgu kvaliteedi parandamine ja liiklusohutuse suurendamine.

Ettevõtluse edasine areng Rakveres on kavandatud uutes, kvaliteetse taristuga ning mitmekülgsete arendamisvõimalustega arvestavates piirkondades linna põhja- ja idaosas - Lennuvälja, Mõisavälja, Narva tänava ja Paemurru tööstusaladel.

Mitmekülgsete ja kvaliteetset teenindust pakkuvate teenindus- ning kaubandusettevõtete taastekkimine Rakvere kesklinnas, uute arhitektuursete atraktsioonide rajamine ning olulisemate külastussihtkohtade vahelise liikumise suunamine ja hõlbustamine on vajalik turismi arendamiseks. Tänapäevase turisti saabumismotiiviks on konkreetne soov külastada mõnda

üha suureneva tuntusega objekti: Tarva kuhu, ordulinnuse varemeid, Eesti Politseimuseumi, Rakvere Teatrit, AQVA Hotel Spa-d, keskväljakut, Põhjakeskust. Rakvere eesmärgiks on muutuda ühe-kahe päeva külastuspaigast pikemaks kohalolekuks põhjust andvaks sihtkohaks. Selleks on vajalik välja töötada eri objektide sünergiale toetuvad turismipaketid, mis kaasaksid lisaks eelnimetatuile ka Rakvere lähiümbruses ja Lahemaal pakutavat ning lisaks uusi valikuid, näiteks Rakverele ainuomaste tootmisettevõtete külastamine koos toodangu ostmise või degusteerimisega.

Linna kuvandit toetavate kaubamärkidenä tuleb edasi arendada õnnestunud sloganitel (tunnuslausetel) „Väge täis“ ja „Kreisi City – Crazy City“ baseeruvaid tegevusi, millega haakuvad hästi traditsioonidega kultuuriüritused: rahvusvaheline teatrifestival Baltoscandal, meeste tantsupeod, punklaulupeod. Linna külastava turisti vajadusi arvestavalt tuleks kavandada ka suure külastuspotentsiaaliga Rakvere Spordikeskuse ja Rakvere Kultuurikeskuse tegevust ning investeringuid. Ühe elemendina võib pereturismile kaasa aidata Rakvere kesklinna alasse planeeritav ja projekteeritav perepark, promenaadide arendamine ja paranev väikevormide ning haljastuse olukord (pingid, prügikastid, lilled-haljastus jms avalikus ruumis).

1.5.10. Rahandus

Rakvere linna eelarve tulude laekumine on viimastel aastatel stabiliseerunud. Seda eeskätt tänu linna ja ümbruskonna tugevatele ettevõtetele ning neis töötavate inimeste tulumaksu stabiilsele laekumisele. Ka tasandusfondi eraldised ning maamaks on laekunud kavandatu kohaselt. Rakvere tugevuseks on eraettevõtluse rohkus ja mitmekesisus millest tulenevalt ei olda väga sõltuv ainult ühest valdavast tööandjast. Sarnaselt teiste Eesti linnadega väheneb ka Rakvere elanike arv. Maksumaksjate arvu vähenemise tõttu kahanevat tulu on kompenseerinud sissetulekute kasv. Linna võimalus oma rahalise seisü parandamiseks on soodustada progressiivset ettevõtlust, mis omakorda tuleneb kvaliteetsest haridusest. Järgnevatel aastatel on seoses toetust leidnud projektidega linna jaoks paratamatu laenukohustuste suurendamine. Seda eeskätt põhjusel, et eurotoetuste abil on võimalik teostada arvestatavas mahus investeringuid (Rakvere Tervisekeskus, Vallimäe arendus, Pika tänava ehitus, Rakvere linna tänavavalgustus, Põhikoolide töö- ja tehnoloogiakeskus jt) mille kaasrahastamine linna eelarve jooksvatest tuludest on ebamõistlik ja ülejõu käiv.

2018. aasta detsembri seisuga oli Rakvere linnas veidi üle 7000 maksumaksja ja laenukohustus ca 8,5 miljonit eurot.

1.6. Eelarvestrateegia

Järgnevatel aastatel on seoses toetust leidnud projektidega linna jaoks paratamatu laenukohustuste suurendamine.

Võimalike lisamaksude kehtestamine

Lisaks linnas kehtivatele maksudele on olnud arutlusel veel Rakvere linnas võimalike kõne alla tulevate maksude kehtestamine. Alljärgnev tabel annab ülevaate kõne alla tulevate võimalike maksude headest ja halbade külgedest.

Maksuliik	Plussid	Miinused
Müügitaks	Mingis mahus võib esialgu tulu linnakassase suurenda	Kogutav vaid Rakvere linna ametlikes piirides tegutsevatest ettevõtjatest. On ebasoodne eesmärgi suhtes elavdada kesklinna. Kaupmehed võivad veel enam liikuda kesklinnast välja naabervaldadesse, nt Põhjakeskusesse. Võib avaldada halba mõju linna kuvandile
Tasulise parkimisala kehtestamine	Kesklinna piirkonnas on võimalik vähendada autode liigset pikaajalist parkimist	Linn on väike ja parkimise korraldamise kulud ei kata tõenäoliselt võimalikke tulusid. Pigem tuleb loota iseregulatsioonile, kus kesklinna teeninduses töötavad inimesed ei hõiva päevaseks ajaks oma klientidele mõeldud parkimisruumi
Reklaamimaks	Maksu kehtestamine annab lisaks maksutulule rohkem võimalusi ka linnaruumi kujundamisel	Korraldamine ja maksude kogumine nõuab täiendavat kulu

1.7. Ülevaade sisekontrollisüsteemist

Et pakkuda täiendavat kindlustunnet asutusesiseste protseduurireeglite ja normide täitmise kohta vastavalt kehtestatud nõuetele ning tagamaks järelvalve toimimine ja kohustuste lahusus asutuste funktsioonide täitmisel, on rakendatud erialaspetsialistide kaasamine revisjonikomisjoni töösse. Linnavalitsuse sisekontrollisüsteemi tõhususe tagamiseks rakendatavad meetmed:

- Põhilised tegevused on linnavolikogu ja linnavalitsuse poolt reglementeeritud, toimub pidev regulatsioonide ülevaatamine ja täiendamine;
- Raamatupidamise ja dokumendihalduse tarkvarasüsteeme täiendatakse ja kaasajastatakse pidevalt;
- Juurdepääs infosüsteemidele on ainult selleks volitatud isikutel;

- Rakendatakse infosüsteemide turvameetmete süsteemi meetmeid;
- On kehtestatud linnavara valitsemise, kasutamise ja käsutamise kord, mida regulaarselt uuendatakse;
- On teostatud regulaarsed inventuurid linnavara kohta;
- Toimub funktsionaalselt sõltumatu raamatupidamise algdokumentide kinnitamine ja kontrollimine;
- Toimub pidev finantstulemuste võrdlemine eelarvestatud summadega.

1.8. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute kohta

Rakvere linnal on kaks tütarettevõtet, milles linna osaluse määr on alljärgnev (%):

Rakvere Vesi AS	76,32
Rakvere Soojus AS	51,01

A. Rakvere Vesi AS majandustegevus

AS Rakvere Vesi põhitegevusaladeks 2018.aastal olid jätkuvalt veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamine tarbijatele.

Ettevõtte on seadnud eesmärgiks pakkuda kõrge kvaliteediga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust võimalikult paljudele tegevuspiirkonna kinnistuomanikele järgides samal ajal kehtestatud keskkonnanõudeid.

AS Rakvere Vesi osutas aruandeperioodil vee-ettevõtjana ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust 3 erinevas omavalitsuses ja 15 asustatud punktis: Rakvere linnas, Rakvere vallas Sõmeru, Näpi, Uhtna ja Lepna alevikus ning Roodevälja, Ussimäe, Ubja, Arkna, Taaravainu, Tobia, Tõrma, Tõrremäe ja Veltsi külas ning Vinni vallas Piira külas.

Juunikuus avas SA Keskkonnainvesteeringute Keskus toetusmeetme erasikutele kinnistusesise vee- ja kanalisatsioonitaristu rajamiseks. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitus 2018.aastal 60 kinnistut ning aruandeperioodi lõpu seisuga kasutas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust 3 109 klienti.

Alates 01.01.2018 hakkasid AS Rakvere Vesi teeninduspiirkonnas kehtima uued Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste hinnad.

Uued teenuste hinnad võimaldavad ettevõttel jätkusuutlikult majandada, suurendada omavahenditest tehtavate investeeringute mahtu ning tagavad veemajandusprojektide kaasfinantseerimiseks võetud laenude tagasimaksmise.

Juhtimine

Seltsi kõrgeim juhtimisorgan on aktsionäride üldkoosolek. Seltsi aktsionärideks on Rakvere linn ja Rakvere vald. 31.12.2018.a. seisuga jaotusid aktsiad aktsionäride vahel alljärgnevalt:

- Rakvere linn - 59 801 aktsiat ehk 76,32 % aktsiakapitalist
- Rakvere vald - 18 554 aktsiat ehk 23,68 % aktsiakapitalist

Üldkoosolek valib 5 liikmelise nõukogu, kes omakorda valib aktsiaseltsi igapäevase majandustegevuse korraldamiseks juhataja. Seltsi nõukogusse kuulusid aruandeperioodil Rakvere linna esindajatena Kert Karus (nõukogu esimees), Toomas Varek ja Valeri Vaselenko ning Rakvere valla esindajatena Viktor Häninen, Ülo Niisuke (kuni 13.06.2018) ja Janek Seidelberg (alates 13.06.2018).

Seltsi juhatajana tegutses aruandeperioodil 06.12.2017 nõukogu koosoleku poolt antud volituste alusel Urmas Krikk.

Vee- ja kanalisatsioonivõrgu opereerimine

2018. aastal pumbati veevõrku 702 879 m³ vett, millest klientidele realiseeriti 648 889 m³. Võrreldes 2017.aastaga müüdi klientidele vett 1,6% rohkem, müügi suurenemise põhjustas elanikkonna kasvanud veetarbimine kastmisvee otstarbel. Veekadu veevõrgus moodustas 7,7% kogu veevõrku suunatud veest ja jäi 2017. aasta tasemele Põhilise osa veevõrgu veekaost moodustasid lekked mittekorras torustikest ja vee-ettevõtte omatarbevesi veevõrgu läbipesuks. 2018.aastal esines veetorustike purunemist 4 korral.

Klientidele tarnitav joogivesi oli vee-ettevõtte teeninduspiirkonnas stabiilne ja väga hea kvaliteediga. Vee erikasutusõiguse tasu maksis Selts aruandeperioodil 71 822 eurot.

2018.a. toimus vee-ettevõttes märkimisväärne tehnoloogiline areng. Juurutati geodeetiline infosüsteem (GIS), mis võimaldas loobuda paber kandjal teostusjooniste kasutamisest ning muutis vee- ja kanalisatsioonivõrgu haldamise oluliselt operatiivsemaks. Aasta lõpuks olid kõik kliendid varustatud kaugloetavate veearvestitega. Kaugloetavate veearvestite paigaldamisega kadus klientidel ära veearvesti näitude teatamise kohustus, samuti võimaldavad eelnimetatud arvestid avastada lekkeid hoonete sisetorustikes.

31.12.2018.a. seisuga oli Seltsi teenindada 6 veetöötlusjaama ja 152 km veetorustikku.

Klientide reovett võeti aruandeperioodil ühiskanalisatsiooni vastu 1 207 287 m³. Võrreldes 2017.aastaga vähenes klientidelt vastuvõetud reovee maht 0,6%, languse põhjustas juriidilistest isikutest tarbijate vähenenud veetarbimine. Kanalisatsioonivõrgus on põhiprobleemiks aeg-ajalt tekkivad ummistused. Aruandeaasta jooksul kõrvaldati ühiskanalisatsioonivõrgus 24 ummistust, ummistuste edaspidise vältimise eesmärgil pesti 2018.aastal läbi 3,8 km iseoolset kanalisatsioonitorustikku.

Reoveepuhastites puhastati kokku 2 331 211 m³ reo- ja sademevett, sealhulgas Rakvere puhastil 2 305 755 m³, Uhtna puhastil 12 071 m³, Arkna puhastil 3 051 m³, Veltsi puhastil 4 796 m³ ja Ubja puhastil 5 538 m³. Võrreldes 2017. aastaga vähenes reoveepuhasteid läbinud vee kogus 11%. Languse põhjustas läbi ühiskanalisatsiooni ära juhitud sademevee vooluhulga vähenemine tulenevalt erakordselt sademetevaesest suvest. Loodusesse suunatud heitvee kvaliteet vastas kõigi reostusnäitajate osas vee erikasutuslubades sätestatud nõuetele. Saastetasu maksis Selts 2018. aastal loodusesse suunatud reoainete eest 47 606 eurot.

2018. aastal tekkis reovee puhastamisel 2 908 tonni 22-25% kuivainesisaldusega reoveesetet. Tekkinud reoveesete anti üle Seltsi lepingupartnerile MTÜ Lääne - Viru Jäätmekeskus, kes kasutas reoveesetet kompostmulla tootmiseks.

31.12.2018.a. seisuga oli Seltsi teenindada 5 reoveepuhastit, 31 reoveepumplat, 172 km kanalisatsioonitorustikku ja 18 km sademeveetorustikku.

Tulud, kulud ja kasum

AS Rakvere Vesi müügitulu oli 2018. aastal 2,203 miljonit eurot. Kogu müügitulust moodustas kanalisatsiooniteenuste müügist saadud tulu 63,7% ja vee müügist saadud tulu 36,3%. Müügitulu suurenes 2018.aastal 10,1%, müügitulu kasvu mootoriks olid eelneva majandusaastaga võrreldes kõrgemad teenuste hinnad. Muud äritulu sai ettevõtte 104 tuhat eurot, põhilise osas muudest ärituludest moodustas Rakvere valla sihtfinantseerimisest saadud tulu.

Seltsi tegevuskulud moodustasid 2018. majandusaastal 2,02 miljonit eurot ja suurenesid võrreldes eelmise majandusaastaga 2,5%. Kõikidest kuludest moodustasid tootmiskulud 46%, kulum 38%, üldhalduskulud 13% ning finants- ja muud ärikulud 3%.

Vee-ettevõtte 2018.aasta majandustulemiks kujunes 242 tuhat eurot kasumit.

Lähteandmed	2018	2017	2016
Müügitulu	2 203	2 001	2 027
Puhaskasum	242	-20	669
Käibevara	1 104	1 100	1 140
Lühiajalised kohustised	816	633	595
Omakapital	28 236	27 995	28 015
Põhivara	31 911	31 906	32 264

Finantssuhtarvud	2018	2017
Tulu kasv (-vähenemine)	10,1%	-1,3%
<i>(Müügitulu 2018-2017)/müügitulu 2017*100</i>		
Kasumi kasv (-vähenemine)	1 310,0%	-103,0%
<i>(Puhaskasum 2018-2017)/puhaskasum 2017*100</i>		
Puhasrentaabilus	11,0%	-1,0%
<i>Puhaskasum/müügitulu*100</i>		
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, kordades	1,35	1,7
<i>Käibevara/lühiajalised kohustised</i>		
ROA	0,7%	-0,1%
<i>puhaskasum / varad kokku</i>		
ROE	0,9%	-0,1%
<i>puhaskasum / omakapital</i>		

Investeeringud

2018.aastal moodustasid AS Rakvere Vesi investeeringud põhivarasse kokku 859 tuhat eurot, sealhulgas Rakvere linna vee-, kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteemide uuendamiseks 634 tuhat eurot, Rakvere valla vee- ja kanalisatsioonitorustike projekteerimiseks ja rajamiseks 133 tuhat eurot ning muudeks soetusteks 92 tuhat eurot.

Investeeringuid rahastati vee-ettevõtte omavahenditest ja Rakvere valla sihtotstarbelisest finantseeringust.

Personal

AS Rakvere Vesi keskmine täiskohaga töötajate arv 2018.aastal oli 13. Aruandeaasta tööjõukulud koos maksudega moodustasid 466 130 eurot, sealhulgas Seltsi 5 liikmelise nõukogu töötasu 15 057 eurot ja Seltsi juhataja töötasu 36 356 eurot.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

AS Rakvere Vesi näeb 2019. majandusaasta põhiliste eesmärkidenä:

- vee- ja kanalisatsioonivõrgu väljaarendamist vastavalt ÜVK arengukavadele;

- pakkuda kõrge kvaliteediga ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust võimalikult paljudele tegevuspiirkonna kinnistuomanikele järgides samal ajal kehtestatud keskkonnanõudeid;
- Rakvere reoveepuhasti III puhastusastme teostatavusuuringu ja elektrivarustuse töökindluse ekspertiisi läbiviimist;
- kinnistuomanike tegevuste toetamist kinnistusesest torustike rajamisel läbi SA KIK vastava toetusmeetme.

B. Rakvere Soojus AS majandustegevus

Rakvere Soojus AS põhitegevusalaks on soojusenergia jaotamine, müük ja tootmine. Ettevõtte aktsiakapitali suuruseks on 770 752 eurot ning aktsiate nimiväärtuseks 64 eurot.

Aktsiad jagunevad:

- Rakvere linn 51,01% ja 6 143 nimelist aktsiat;
- Adven Eesti AS 48,99% ja 5 900 nimelist aktsiat.

Aktsiaselts tegeleb soojusenergia edastamise, tootmise ja müügiga kahes kaugküttepiirkonnas:

- Rakvere linnas asuv kaugküttepiirkond koosneb neljast võrgupiirkonnast, kus aktsiaselts toodab soojusenergiat viies katlamajas ning ostab soojusenergiat Adven Eesti ASle kuuluvas Pääkese tänava tootmisüksusest ja ES Bioenergia ASle kuuluvast Kalda tänava koostootmisjaamast, kus kasutatakse tootmiseks hakkepuitu. Aktsiaseltsi katlamajades kasutatakse tootmiseks looduslikku maagaasi. Suurim võrgupiirkond on Südalinna piirkond, kus aktsiaseltsile kuulub 16,6 km soojustorustikke, millest 72% on renoveeritud ning 2 katlamaja - Lembitu tänaval ja Rooski tänaval. 2018. aastal ostis aktsiaselts soojusenergiat Pääkese tänava tootmisüksusest 29 813 MWh, Kalda tänava koostootmisjaamast 4 936 MWh ja ise tootis 7 429 MWh ehk võrku väljastatud energiast 82% oli toodetud kohalikust biokütusest ja 18% fossiilsest kütusest (maagaas). Kolm võrgupiirkonda asuvad Lennuvälja, Kukeküla ja Vanalinna linnaosades. Lennuvälja linnaosas kuulub aktsiaseltsile Varju tänaval asuv katlamaja ja 0,74 km soojustorustikke, millest 51% on renoveeritud. Renoveerimata torustikust 0,02 km on kaasaegse isolatsiooniga maapealne torustik. 31.12.2018 seisuga on soojusvõrguga ühendatud 8 hoonet. Kukeküla linnaosas kuulub aktsiaseltsile Küti tänaval asuv katlamaja ja 0,125 km soojustorustikke, mis on 100% renoveeritud. Katlamaja kasutab kütusena maagaasi. 31.12.2018 seisuga on soojusvõrguga ühendatud 4 korterelamut. Vanalinna linnaosas kuulub aktsiaseltsile katlaseadmed ja

0,150 km soojustorustikku, millest 70% on renoveeritud. Kütusena on kasutusel maagaas. 31.12.2018 seisuga on soojusvõrguga ühendatud 5 hoonet.

- Rakvere vallas Näpi alevikus on kaugkütte võrgupiirkond, kus aktsiaseltsile kuulub 0,61 km soojustorustikke, millest 29% on renoveeritud. Soojusenergiat toodetakse rendipinnal asuvate katelseadmetega, mis kasutavad kütusena loodusliku maagaasi. Aktsiaseltsil on seisuga 31.12.2018 6 lepingulist klienti, soojusvõrguga on ühendatud 8 hoonet.

AS Rakvere Soojus klientideks on kohalik omavalitsus, kaubandus-, teenindus- ja ärisektor ning elanikkond.

Tulud, kulud ja kasum

2018. aastal ostis AS Rakvere Soojus oma võrku 34 749 MWh (2017. aastal 41 563 MWh) soojusenergiat taastuvatest energiaallikatest ja ise tootis maagaasil töötavates katlamajades 12 289 MWh (2017. aastal 9 552 MWh). 2018. aastal realiseeris ettevõtte soojusenergiat 38 544 MWh (2016. aastal 42 097 MWh). Kahe võrgupiirkonna soojusenergia müügitulu oli kokku 2 087 421 eurot (2017. aastal 2 248 798 eurot).

Rakvere Soojus AS peamised suhtarvud:

Lähteandmed	2018	2017	2016
Müügitulu	2 087	2 249	2 350
Puhaskasum	365	228	151
Käibevara	1 213	1 237	1 058
Lühiajalised kohustised	410	355	409
Omakapital	3 361	2 996	2 768
Põhivara	2 702	2 253	2 253
Finantssuhtarvud	2018	2017	
Tulu kasv (-vähenemine)	-7,2%	-4,3%	
<i>(Müügitulu 2018-2017)/müügitulu 2017*100</i>			
Kasumi kasv (-vähenemine)	60,1%	51,1%	
<i>(Puhaskasum 2018-2017)/puhaskasum 2017*100</i>			
Puhasrentaablus	17,5%	10,1%	
<i>Puhaskasum/müügitulu*100</i>			
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja, kordades	3,0	3,5	
<i>Käibevara/lühiajalised kohustised</i>			
ROA	9,3%	6,7%	
<i>puhaskasum / varad kokku</i>			
ROE	10,9%	7,6%	
<i>puhaskasum / omakapital</i>			

Investeeringud

Aruandeaasta jooksul teostati investeeringuid kokku summas 668 581 eurot (2017. aastal 76 917 eurot). Investeeringud rahastati sihtfinantseerimise kaudu summas 300 598 eurot, võeti laenu 165 000 eurot ja ülejäänud rahastati omavahenditest. 2017. aastal teostatud investeeringud finantseeriti omavahenditest, toetust ei saadud.

Personal

2018. aastal oli töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale 3 (2017. aastal 5 töötajat). Majandusaasta tööjõukuludeks koos maksude ja soodustustega oli 170 984 eurot (2017. aastal 148 908 eurot), sealhulgas on ettevõtte nõukogu ja juhatuse tööjõukulu koos sotsiaalmaksuga 58 114 eurot (2017. aastal 19 572 eurot).

Personal

2018. aastal aktsiaselts jätkab investeeringuid amortiseerunud soojustorustike väljavahetamiseks. Investeeringu teostamiseks on ettevõtte saanud toetust Keskkonnainvesteeringute Keskuselt Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi investeeringutoetuste energiatõhususe programmist, eesmärgiga tagada kaugkütte süsteemide jätkusuutlikus ning konkurentsivõimeline hinnatase kaugkütte kliendile.

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

1.1 Konsolideeritud bilanss

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Varad		75 278,5	71 503,9
Käibevarad		8 340,3	5 819,7
Raha	2	6 007,1	3 956,6
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	1 127,0	1 065,9
Muud nõuded ja ettemaksed	4	1 180,0	777,6
Varud		26,2	19,6
Põhivarad		66 938,2	65 684,2
Kinnisvarainvesteeringud	6	1 383,6	1 392,2
Materiaalsed põhivarad	7	65 554,6	64 292,0
Kohustised ja netovara		75 278,5	71 503,9
Kohustised		15 856,4	14 508,5
Lühiajalised kohustised		4 727,9	3 996,2
Võlad tarnijatele		1 079,0	664,3
<i>sh põhivara eest</i>		187,7	50,4
Võlad töövõtjatele		1 059,1	939,5
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	8	657,5	599,0
Laenukohustised	10	1 932,3	1 793,4
Pikaajalised kohustised		11 128,5	10 512,3
Laenukohustised	10	11 128,5	10 512,3
Netovara		59 422,1	56 995,4
Vähemusosalus		8 332,9	8 096,8
Linna netovara		51 089,2	48 898,6
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		48 943,8	47 954,2
Aruandeaasta tulem		2 145,4	944,4

1.2 Konsolideeritud tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2018	2017
Tegevustulud		26 257,2	22 353,2
Maksutulud	3	11 486,3	10 439,4
Tulud kaupade ja teenuste müügist	12	5 526,1	5 300,9
Saadud toetused	11	9 146,1	6 567,5
Muud tegevustulud	13	98,7	45,4
Tegevuskulud		-23 778,2	-21 187,8
Antud toetused	14	-1 298,1	-1 288,9
Tööjõukulud	15	-11 193,2	-10 034,9
Muud tegevuskulud	16	-8 372,2	-7 506,8
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	-2 914,7	-2 357,2
Tegevustulem		2 479,0	1 165,4
Finantstulud ja -kulud		-97,5	-114,0
Intressikulu	10	-97,8	-114,5
Tulu hoiustelt ja väärtpaperitelt	2	0,3	0,5
Ettevõtja tulumaks		0,0	0,0
Aruandeaasta tulem		2 381,5	1 051,4
Linna osa tulemist		2 145,4	944,4
Vähemusosaluse osa tulemist		236,1	107,0

1.3 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2018	2017
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		2 479,0	1 165,4
Korrigeerimised:			
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	6,7	2 914,8	2 357,2
Käibemaksukulu põhivarade soetuselt	16	488,9	317,5
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (tulu)	11	-1 112,8	-105,9
Kasum/ kahjum põhivarade müügist	13	-2,4	17,3
Antud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (kulu)	14	39,5	61,5
Korrigeeritud tegevustulem		4 807,0	3 813,0
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-160,3	-167,4
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		457,4	121,9
Kokku rahavood põhitegevusest		5 104,1	3 767,5
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivarade eest	6,7	-4 181,6	-2 531,0
Laekunud materiaalse põhivarade müügist	7,13	12,5	230,2
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	4,11	499,2	49,7
Tasutud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	14	-39,4	-61,5
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	2	0,3	0,5
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-3 709,0	-2 312,1
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud saadud laene	10	2 565,0	0,0
Tagasi makstud saadud laene	10	-1 809,8	-1 812,2
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	10	-99,8	-117,2
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		655,4	-1 929,4
Rahavood kokku		2 050,5	-474,0
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2	3 956,6	4 430,6
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2	6 007,1	3 956,6
Raha ja selle lähendite muutus		2 050,5	-474,0

1.4 Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

		Kohaliku omavalitsuse netovara	Vähemus osalus	Akumuleeritud tulem
		Akumuleeritud tulem		
Lisa				
Saldo 31.12.2016		47 688,1	7 989,8	55 677,9
Põhivarade ümberhindlus	7	266,1	0,0	266,1
Aruandeaasta tulem		944,4	107,0	1 051,4
Saldo 31.12.2017		48 898,6	8 096,8	56 995,4
Põhivarade ümberhindlus	7	45,2	0,0	45,2
Aruandeaasta tulem		2 145,4	236,1	2 381,5
Saldo 31.12.2018		51 089,2	8 332,9	59 422,1

1.5 Eelarve täitmise aruanne

Tuhandetes eurodes

	Kirje nimetus	Esiagne eelarve (kassapõhine)	Lõplik eelarve (kassapõhine)	Eelarve täitmine
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	18 187,56	20 109,62	21 225,42
30	Maksutulud	10 746,89	10 746,89	11 425,63
3000	Füüsilise isiku tulumaks	10 573,89	10 573,89	11 242,11
3030	Maamaks	170,00	170,00	172,04
3045	Teede ja tänavate sulgemise maks	3,00	3,00	11,48
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 389,70	1 395,42	1 694,43
3500, 352	Saadavad toetused tegevuskuludeks	6 016,97	7 933,31	7 994,33
352.00.17.1	Tasandusfond (lg 1)	1 159,09	1 456,27	1 456,27
352.00.17.2	Toetusfond (lg 2)	4 473,75	5 743,59	5 743,59
3500, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	384,13	733,45	794,47
3825, 388	Muud tegevustulud	34,00	34,00	111,03
382540	Sh laekumine vee erikasutusest	33,00	33,00	40,27
3880, 3888	Sh muud eelpool nimetamata muud tegevustulud	1,00	1,00	70,76
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	17 369,26	19 441,86	17 502,15
41, 4500, 452	Antavad toetused tegevuskuludeks	1 389,91	1 560,46	1 153,73
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	739,65	837,34	542,40
4500	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	616,44	689,00	578,48
452	Mittesihtotstarbelised toetused	33,82	34,12	32,85
	Muud tegevuskulud	15 979,35	17 881,40	16 348,42
50	Personalikulud	10 001,22	10 671,94	10 377,52
55	Majandamiskulud	5 928,33	7 164,66	5 966,64
60	Muud kulud	49,80	44,80	4,26
	PÕHITEGEVUSE TULEM	818,30	667,76	3 723,27
	INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-900,00	-4 145,98	-2 581,33
381	Põhivara müük (+)	0,00	0,00	62,35
15	Põhivara soetus (-)	-2 064,00	-9 852,54	-2 950,62
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	1 334,00	5 876,56	397,28
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-40,00	-40,00	-39,54
382	Finantstulud (+)	0,00	0,00	0,10
65	Finantskulud (-)	-130,00	-130,00	-50,90
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-81,70	-3 478,22	1 141,94
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	-487,37	2 011,93	1 089,00
20.5	Kohustiste võtmine (+)	760,00	3 323,00	2 400,00
20.6	Kohustiste tasumine (-)	-1 247,37	-1 311,07	-1 311,00
1001	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-569,02	-1 466,30	2 230,94

Eelarve täitmise aruanne on koostatud linnavalitsuse kui juriidilise isiku kohta.

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav (vt ka lisa 1)

Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa 19.

1.6 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Konsolideeritud raamatupidamise aruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid

Käesolev konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga tuginevalt rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses ning täiendatud avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamisearuande on koostatud tuhandetes eurodes üks koht peale koma.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna aruandekuupäevast.

Raha ja raha lähendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke ja lühiajalisi tähtajalisi deposiite. Aruandekuupäevaks laekumata intressid kajastatakse viitlaekumisena.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded

Nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud.

Nõue loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest. Varude jäägi hindamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest.

Valitseva mõju all olevad üksused

Valitseva mõju all olevateks üksusteks on loetud äriühingud, milles Rakvere linn omab mõjuvõimu määrata investeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat.

Äriühingute puhul eeldatakse valitseva mõju olemasolu tavaliselt siis, kui grupi osalus ühingus on üle 50%.

Tehingud vähemusosalusega

Vähemusosalusega tehingute puhul kajastatakse vahe tehingu maksumuse ja vähemusosaluse muutuse vahel akumulieeritud ülejäägis.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning peale 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja oluliste äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglasest väärtusest.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud rida-realt konsolideerituna koos valitseva mõju all olevate üksustega. Konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse kinnisvaraobjekte, mida hoitakse väljarentimise eesmärgil ja mida aruandekohuslane ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses.

Kinnisvarainvesteeringute kajastatakse bilansis soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused).

Hilisemate parendustega seotud kulud lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad kinnisvarainvesteeringute kriteeriumitele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulud kajastatakse perioodikuludes. Kinnisvarainvesteeringu objekti mõne komponendi väljavahetamisel kantakse asendatava komponendi jääkmaksumus bilansist maha ning uue komponendi soetusmaksumus lisatakse objekti soetusmaksumusele.

Kinnisvarainvesteeringute kulumi norm on 2%, aruandeaasta parendustel 5%, mida arvestati linearselt.

Materiaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse varasid soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Juhul, kui materiaalse põhivarade objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ja määratakse iga komponendi amortisatsiooninorm lähtuvalt selle kasulikust elueast.

Põhivarade rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivarade mõistele, liidetakse materiaalse põhivarade soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse varade järelejäänud kasulikkude eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivarade kulumi normi.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivarade objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Põhivarade kasulik eluiga aastates on gruppide lõikes alljärgnev:

Põhivarade grupp	Kasulik eluiga	Kulumi norm %
Hooned ja rajatised	20-50	2-5
Masinad ja seadmed	6,7-10	10-15
Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika	4-5	20-25
Muu inventar, tööriistad ja sisseseade	5-6,7	15-20

Maad ja raamatufonde ei amortiseerita.

Raamatufondide arvestust peetakse summeeritult. Teavikute arvelevõtmine ja mahakandmine toimub kvartalite lõikes raamatukogu poolt esitatud õiendite alusel. Teavikute arvestust eksemplaride viisi peetakse raamatukogus, programmis „URRAM“

Varad, mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse kulusse kasutuselevõtmise hetkel. Kuludesse kantud väheväärtusliku inventari arvestust peetakse bilansivälisel kontrol.

Ümberhindlus

Ümberhindlusena võetakse arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad ning omandatud varad, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Maa võetakse arvele maksustamishinnas. Varade ümberhindamiseks kasutatakse turuhinda, mis on saadud eksperthinnangu alusel.

Varade väärtuse langus

Varade väärtuse testi ei tehta ega kajastata varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei ole langenud selle rikkumise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu.

Piiramatu kasuliku elueaga varasid (maa) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse varade väärtuse langust, võrreldes varade bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse varade väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse varade kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra varade bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Varade kaetav väärtus on varade õiglase väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varadeobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et varade kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruaandes põhivarade allahindluse kulu vähendamisenä.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalsete põhivaradena kajastatakse füüsilise substantsita varade kasuliku elueaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 €. Immateriaalseid põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Immateriaalsete põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit, varade kasulik eluiga 5 aastat ja kulumi norm 20%.

Kapitali- ja kasutusrendid

Renditehingut käsitatakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Ülejäänud renditehingud kajastatakse kasutusrendina.

Rentide kajastamine rendileandja raamatupidamises

Kapitalirendi korras välja renditud varad kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksud jagunevad kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseks ja finantstuluks. Finantstulu jaotub kogu rendiperioodile.

Kasutusrendi tingimuste kohaselt välja renditud hoone kajastub bilansis kinnisvarainvesteeringuna. Kasutusrendi maksud kajastatakse tuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul isegi siis, kui lepingujärgsed rendimaksud ei ole võrdsed.

Rentide kajastamine rentniku raamatupidamises

Kapitalirendi tingimuste kohaselt renditud põhivarad kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivarade ja kohustisena varade õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Rendileandjale

makstavad renditasud jagunevad põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks. Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile. Kapitalirendi tingimuste kohaselt renditavat põhivarad amortiseeritakse samade põhimõtete alusel nagu muud sama tüüpi soetatud varad. Kui rendiperioodi lõppedes tagastatakse varad rendileandjale, siis amortiseeritakse varad lähtudes rendiperioodi pikkusest või varade kasulikust elueast, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendi perioodil tasutavad maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul ka siis, kui lepingujärgsed rendimaksed ei ole võrdsed.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustistelt arvestatud intresse kajastatakse tulemiaruanDES kuluna.

Laenukohustised

Võetud laenud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Pikaajaliste võetud laenude korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast, kui konsolideerimisgrupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval finantskohustis tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi, mille korral sihtfinantseerimise andja kontrollib toetuste sihipärast kasutamist. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel on lähtutud tulude ja kulude vastavuse printsiibist. TulemiaruanDES kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust eraldi tulemiaruanDE ridadel.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetuseks võetakse vara bilansis arvele soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud,

kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Tegevustoetused on antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetused kajastatakse saaja poolt tuluna ja tegevustoetuse andja poolt kuluna hetkel, kui toetus on laekunud. Mitterahalist tegevustoetust kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasest väärtuses. Kui tegevustoetusena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt).

Liitumistasude arvestus

Liitumise müüja kajastab liitumistasu, mis ületab põhivarade arvelevõtmise piirmäära, liitumiseks ehitatud põhivarade soetusmaksumuse vähenemisena. Kui liitumistasu ületab liitumiseks ehitatud põhivarade soetusmaksumust, kajastatakse ületav osa tuluna. Liitumistasu võib võtta miinusega põhivaradena arvele eraldi põhivarade kaardil. Liitumistasu, mis jääb alla põhivarade soetusmaksumuse piirmäära, kajastatakse tuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on võetud aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutatehingutest ning varade ja kohustiste ümberhindamisest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES.

Maksude arvestus

Rakvere linna poolt tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Äriühingute poolt tasutud käibemaksu arvestuses lähtutakse soetatud kauba ja ostetud teenuse kasutamise osatähtsusest maksustatava käibe tarbeks.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat äriühingu tulumaksu kajastatakse kohustise ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel.

Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna tulemiaruanDES samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ning Keskkonnaameti poolt esitatud teatistele.

Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toimingu päeval.

Varade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (sh käibemaks) kajastatakse soetamishetkel kuluna tulemiaruaande kirjel *Muud tegevuskulud*.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Rakvere linnavolikogu ja linnavalitsuse liikmed ning linna hallatavate asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed (sh abikaasa, elukaaslane ja laps), samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruaande koostamisel rühmitatakse laekumised ja väljamaksed nende eesmärgi järgi põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Põhitegevuse rahavoogude kajastamisel kasutatakse kaudset meetodit, mille puhul korrigeeritakse põhitegevuse rahavoogude leidmiseks tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, põhitegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud tulud ja kulud.

Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood kajastatakse otsemeetodil.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansikuupäeva ja aruaande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine raamatupidamise aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES.

Mittekorrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud linnavalitsuse kohta (konsolideerimata) kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhistes konsolideerimata aruannetes (vt lisa 19) kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsibist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

1) põhivarade soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivarade müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruanDES ei kajastata.

2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks on eelarve täitmise aruanDES kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivarade soetamise kuluna (tekkepõhises aruanDES eraldi tulemiaruanDE real Muud tegevuskulud).

Lisa 2 Raha ja selle lähendid

Tuhandetes eurodes

	30.12.2018	30.12.2017
Kassa	3,5	4,8
Arvelduskontod pankades	6 003,6	3 951,8
Raha ja selle lähendid kokku	6 007,1	3 956,6
	2018	2017
Rahalt ja selle lähenditelt teenitud intressitulu	0,3	0,5
Intressitulud kokku	0,3	0,5

Lisa 3 Maksud, lõivud, trahvid

Tuhandetes eurodes

A. Maksu-, lõivu ja trahvinõuded

Maksud brutosummas	Lühiajalised nõuded	
	31.12.2018	31.12.2017
Tulumaks	1 111,7	1 049,2
Maamaks	3,7	5,4
Muud riiklikud maksud (loodusressursside kasutamisest)	8,9	10,5
Trahvinõuded ja muud maksud	2,7	0,8
Kokku maksu- ja lõivunõuded	1 127,0	1 065,9

Pikaajalised nõuded seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2018 puuduvad.

B. Maksu-, lõivu ja trahvitulud

	Lisa	2 018	2 017
Maksud		11 486,3	10 439,4
Tulumaks		11 304,5	10 269,2
Maamaks		170,3	169,9
Teede ja tänavate sulgemise maks		11,5	0,3
Lõivud	12	11,8	8,2
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud		38,7	39,9
Tasud vee erikasutusest	13	38,7	39,9
Muud trahvid ja varalised karistused		3,3	1,1
Kokku maksu-, lõivu- ja trahvitulud		11 540,1	10 488,6

C. Maksude ettemaksed ja maksukohustised

Maksud brutosummas	Ettemaksed	Võlad	Ettemaksed	Võlad
	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017
Ettemaksukonto jäägid	120,1	0,0	2,3	0,0
Sotsiaalmaks	0,0	333,7	0,0	289,6
Kinnipeetud tulumaks	0,0	169,4	0,0	148,4
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	0,0	29,7	0,0	36,0
Töötuskindlustusmaksed	0,0	21,8	0,0	19,2
Käibemaks	0,0	18,2	0,0	40,3
Kogumispensioni maksed	0,0	14,9	0,0	14,1
Tulumaks erisoodustustelt	0,0	0,2	0,0	0,3
Kokku	120,1	587,9	2,3	547,9

Tulu- ja maamaksu kogub Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulud on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliameti teatisele.

Tähtajaks tasumata maksunõuetelt kogub Maksu- ja Tolliamet intresse. Neid ei kanta üle kohalikule omavalitsusele.

Vt ka lisa 4 ja lisa 8.

Lisa 4 Muud nõuded ja makstud ettemaksed

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu		656,8	635,8
<i>Brutosummas</i>		<i>671,4</i>	<i>660,7</i>
<i>Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>		<i>-14,6</i>	<i>-24,9</i>
Muud nõuded		3,2	6,4
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3c	120,1	2,3
Laekumata intressid		0,8	0,0
Nõuded toetuste eest	11	388,1	124,4
Ettemakstud toetused		1,9	1,9
Nõuded tegevuskulude toetustest		9,1	6,8
Kokku muud nõuded ja ettemaksed		1 180,0	777,6

Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu

	Lisa	2018	2017
Jääk aasta algul		-24,9	-11,7
Allahinnatud nõuded	16	-12,7	-17,4
Laekunud kuludesse kantud nõuded	16	4,1	0,8
Hinnatud lootusetult laekuvaks		18,9	3,4
Jääk aasta lõpul		-14,6	-24,9

Kirjel nõuded ostjate vastu kajastuvad peamiselt nõuded füüsilistele isikutele ja korteriühistutele kommunaalteenuste eest (vesi, heitvesi, küte). Ettemakstud tulevaste perioodide kulude all kajastuvad ettemakstud töö- ja puhkusetasu ettemaksed ning deklareeritud tööjõukulude maksud.

Lisa 5 Konsolideerimisgruppi kuuluvad üksused

Tuhandetes eurodes

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud valitseva mõju all olevad äriühingud:

Nimetus, aasta	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus	
		Tegevus- tulud	Tegevus- kulud	Tegevus- tulem	Varad	Netovarad
Rakvere Soojus AS						
2018	51,01%	2 388,0	-2 020,8	367,2	3 915,5	3 360,7
2017	51,01%	2 249,0	-2 018,7	230,3	3 419,4	2 995,8
2016	51,01%	2 349,6	-2 194,9	154,7	3 311,2	2 767,8
Rakvere Vesi AS						
2018	76,32%	2 307,2	-2 020,2	287,0	33 015,6	28 236,8
2017	76,32%	2 001,5	-1 970,5	31,0	33 005,9	27 994,9
2016	76,32%	2 658,5	-1 922,6	735,9	33 403,8	28 014,5

Osalused aktsiakapitalides jagunevad järgnevalt:

Rakvere Vesi AS

Rakvere linn 59 801 aktsiat ehk 76,32% aktsiakapitalist
Rakvere vald 18 554 aktsiat ehk 23,68% aktsiakapitalist

Rakvere Soojus AS

Rakvere linn 6 143 aktsiat ehk 51,01% aktsiakapitalist
Adven Eesti AS 18 554 aktsiat ehk 48,99% aktsiakapitalist

Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud
Tuhandetes eurodes

Jääkväärtus 31.12.2016	1 430,3
Amortisatsioon ja allahindlus	-38,1
Soetusmaksumus 31.12.2017	1 762,2
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	-370,0
Jääkväärtus 31.12.2017	1 392,2
Amortisatsioon ja allahindlus	-38,2
Soetused ja parendused	29,6
Soetusmaksumus 31.12.2018	1 791,8
Akumuleeritud kulum 31.12.2018	-408,2
Jääkväärtus 31.12.2018	1 383,6

	2018	2017
Renditulud kinnisvarainvesteeringutelt	35,6	33,1
Kinnisvarainvesteeringute ülalpidamiskulud	18,4	21,2
Rendile antud kinnisvarade pangalaenu tasumine	107,1	107,1
	161,1	161,4

Kinnisvarainvesteeringu objektid on antud pikaajalisele kasutusrendile. Arvestades tuleviku rahavooge kasutusrendist ei ole vajadust kinnisvaraobjektide allahindluseks.

Lisa 7 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Tuhandetes eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2016	2 173,3	59 455,7	1 216,2	830,2	702,3	64 377,7
Soetused	1,3	1 621,1	56,2	74,7	460,6	2 213,9
Maha kantud varade jääkmaksumus	0,0	0,0	0,0	-43,9	0,0	-43,9
Amortisatsioon ja allahindlus	0,0	-2 129,2	-133,9	-11,1	0,0	-2 274,2
Müüdnud varade jääkmaksumus	-46,6	-200,9	0,0	0,0	0,0	-247,5
Ümberhindlus	262,2	3,9	0,0	0,0	0,0	266,1
Ümberklassifitseerimine	0,0	-37,6	0,0	178,0	-140,4	0,0
Kokku liikumised	216,9	-742,7	-77,7	197,7	320,2	-85,6
Soetusmaksumus 31.12.2017	2 390,2	78 891,7	2 884,6	1 186,2	1 022,5	86 375,2
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	0,0	-20 178,7	-1 746,2	-158,3	0,0	-22 083,2
Jääkväärtus 31.12.2017	2 390,2	58 713,0	1 138,4	1 027,9	1 022,5	64 292,0
Soetused	78,2	2 266,6	50,4	75,9	1 632,9	4 104,0
Maha kantud varad soetusmaksumuses	0,0	-3,6	-45,1	0,0	0,0	-48,7
Maha kantud varade jääkmaksumus	0,0	3,6	45,1	-31,0	0,0	17,7
Amortisatsioon ja allahindlus	0,0	-2 223,9	-140,1	-26,2	-455,3	-2 845,5
Müüdnud varade jääkmaksumus	-10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,1
Ümberhindlus	45,2	0,0	0,0	0,0	0,0	45,2
Ümberklassifitseerimine	0,0	777,2	41,5	0,0	-818,7	0,0
Kokku liikumised	113,3	819,9	-48,2	18,7	358,9	1 262,6
Soetusmaksumus 31.12.2018	2 503,5	81 931,9	2 931,4	1 231,1	1 381,4	89 979,3
Akumuleeritud kulum 31.12.2018	0,0	-22 399,0	-1 841,2	-184,5	0,0	-24 424,7
Jääkväärtus 31.12.2018	2 503,5	59 532,9	1 090,2	1 046,6	1 381,4	65 554,6

Lisa 8 Muud kohustised ja saadud ettemaksud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2018	31.12.2017
Maksudkohustised	3c	587,9	547,9
Viitvõlad		15,8	17,6
Tagatistasud		32,8	17,8
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	11	21,0	15,7
Muud kohustised ja saadud ettemaksed kokku		657,5	599,0

Lisa 9 Tingimuslikud kohustised

Tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
Potentsiaalne tulumaks dividendidelt	4 943,6	4 822,3

Konsolideerimisgruppi kuuluvatel ettevõtjatel on aruandekuupäeva seisuga jaotamata kasumit kokku 24,7 miljonit euro väärtuses (võrreldava perioodi lõpuks 24,1 miljonit eurot), millelt arvestatud tulumaks on esitatud tingimusliku kohustisena.

Lisa 10 Laenukohustised

Tuhandetes eurodes

Järelejäänud tähtaja

	järgi						Kokku
	Kuni 1 a	1 - 2 a	2 - 3 a	3 - 4 a	4 - 5 a	Üle 5 a	
Jääk seisuga 31.12.2017	1 793,4	1 659,2	1 635,2	1 491,1	1 213,3	4 513,5	12 305,7
Pangalaenu	1 374,5	1 240,2	1 218,4	1 075,1	797,4	1 799,1	7 504,7
Muud laenu	416,0	416,0	416,0	416,0	415,9	2 714,4	4 794,3
Kapitalirent	2,9	3,0	0,8	0,0	0,0	0,0	6,7
Jääk seisuga 31.12.2018	1 932,2	1 908,2	1 764,1	1 486,3	1 317,4	4 652,5	13 060,7
Pangalaenu	1 513,2	1 491,4	1 348,1	1 070,3	901,4	2 355,5	8 679,9
Muud laenu	416,0	416,0	416,0	416,0	416,0	2 297,0	4 377,0
Kapitalirent	3,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Löpp-tähtaeg	Intressi- määr	Alus- valuuta	Jääk 31.12.2018	Jääk 31.12.2017	Intressi- kulu 2018	Intressi- kulu 2017
AS SEB Pank	20.12.2020	6 kuu Euribor +1,28%	EUR	168,9	253,2	2,2	3,2
AS SEB Pank	13.08.2019	6 kuu Euribor +1,75%	EUR	22,2	55,2	0,5	1,1
AS SEB Pank	20.12.2018	6 kuu Euribor +0,50%	EUR	0,0	107,1	0,1	0,4
Danske Bank AS	26.08.2026	6 kuu Euribor +0,61%	EUR	1 919,7	2 170,0	12,6	13,4
Danske Bank AS	26.10.2025	6 kuu Euribor +0,59%	EUR	1 775,5	2 035,2	11,4	13,2
Danske Bank AS	26.10.2021	6 kuu Euribor +0,968%	EUR	904,8	1 223,8	9,9	13,4
Danske Bank AS	26.01.2024	6 kuu Euribor +0,878%	EUR	614,8	735,5	5,6	6,9
Nordea Bank AB	23.07.2018	6 kuu Euribor +1,5%	EUR	0,0	16,4	0,0	0,4
Swedbank AS	26.12.2028	6 kuu Euribor +0,7%	EUR	2 400,0	0,0	0,0	0,0
Swedbank AS	21.01.2023	6 kuu Euribor +1,36%	EUR	678,8	845,0	8,4	10,7
AS SEB Pank	15.05.2028	6 kuu Euribor +1,5%	EUR	148,8	0,0	1,0	0,0
Swedbank AS	17.08.2021	6 kuu Euribor +1,6%	EUR	46,4	63,3	0,8	0,9
Pangalaenu kokku				8 679,9	7 504,7	52,5	63,6
KIK	27.08.2028	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	3 233,0	3 556,0	33,4	37,7
KIK	27.08.2030	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	711,0	771,2	7,3	8,1
KIK	31.12.2031	6 kuu Euribor +1,25%	EUR	433,0	467,1	4,4	4,9
KIK	01.09.2016	6 kuu Euribor +1,95%	EUR	0,0	0,0	0,0	0,0
Muud laenu kokku				4 377,0	4 794,3	45,1	50,7
Nordea Finance Estonia AS			EUR	3,8	6,7	0,2	0,2
Kapitalirendid kokku				3,8	6,7	0,2	0,2
Kokku				13 060,7	12 305,7	97,8	114,5

Laenukohustiste tagatised:

a)	Laenu saaja	Rakvere Linnavalitsus
	Laenu jääk 31.12.2018	8 461,8
	Tagatis	eelarve

Rakvere Linnavalitsuse võetud laenude laenulepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi täiendavate laenude võtmise, maksevõime või informatsiooni edastamise laenuandjatele osas, millele Rakvere Linnavalitsus laenusaja peab vastama – vastasel korral on laenuandjatel õigus laenud koheselt tagasi nõuda.

b)	Laenu saaja	Rakvere Soojus AS		
	Laenu jääk 31.12.2018	216,9		
	ese	tagatise summa	bilansiline jääkmaksumus	saaja
	II jrk hüpoteek kinnistutele	411,6	122,6	AS SEB Pank
	Hüpoteek tootmishoonele	274,8	28,6	AS Swedbank
	Notariaalne kommertspant vallasvarale	377,9		AS Swedbank

Laenulepingute tingimuste kohaselt peab ettevõtte teatud juhtudel täiendavate laenude või majanduslikult tähenduselt sarnaste kohustiste võtmisel pankadega eelnevalt kooskõlastama.

c)	Laenu saaja	Rakvere Vesi AS		
	Laenu jääk 31.12.2018	4 378,3		
	ese		bilansiline jääkmaksumus	saaja
	Ehitised		9 814,0	KIK

Pikaajaliste laenude lepingud sisaldavad muuhulgas teatud tingimusi ettevõtte suhtarvude osas, millele finantsnäitajad peavad vastama – vastasel korral on pangal õigus laen koheselt tagasi nõuda.

Lisa 11 Saadud toetused

Tuhandetes eurodes

	Tegevus- kuludeks 2018	Põhivarade soeta- miseks 2018	Muud toetused 2018	Nõuded 31.12.2018 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2018 (lisa 8)	Sihtfinant- seerimine (kohustis) 31.12.2018
Riigieelarvest tasandus- ja toetusfond	7 199,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, raamatukogud	188,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Päästeamet	18,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium	15,0	580,2	0,0	135,0	0,0	0,0
Sotsiaalministeerium	5,0	0,0	23,2	226,5	13,8	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium	3,3	0,0	100,8	20,9	0,0	0,0
Kaitseressursside amet, riigikaitse	2,9	0,0	3,6	0,0	0,0	0,0
Innove SA	2,2	0,0	161,3	0,0	0,0	0,0
Rakvere Vallavalitsus	0,0	102,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Residendid, äriühingud	0,0	27,9	34,2	0,0	0,0	0,0
Füüsilised isikud	0,0	1,6	0,7	0,0	0,0	0,0
KIK SA	0,0	0,0	68,3	0,0	4,0	0,0
Spordikoolituse ja -Teabe SA	0,0	0,0	68,3	0,0	0,0	0,0
Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	0,0	0,0	53,5	0,0	0,0	0,0
Eesti Kultuurkapital	0,0	0,0	17,4	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Omavalitsuste Liit	0,0	0,0	16,6	0,0	0,0	0,0
EAS	0,0	0,0	13,0	0,0	0,0	0,0
Eesti Noorsootöö Keskus	0,0	0,0	8,4	0,0	0,0	0,0
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	0,0	0,0	8,2	0,0	0,0	0,0
Riigikantselei EV 100	0,0	0,0	5,1	5,1	0,0	0,0
Mitteresidendid	0,0	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0
Maanteeamet	0,0	0,0	1,8	0,6	0,0	0,0
Tallinna Linnakantselei	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0
Hariduse Infotehnoloogia SA	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
Eesti Töötukassa	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
MTÜ-d	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0
Rahalised toetused kokku	7 434,8	812,2	598,5	388,1	21,0	0,0
KIK - veemajanduse rekonstrueerimine	0,0	300,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Mitterahalised toetused kokku	0,0	300,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadud toetused kokku	7 434,8	1 112,8	598,5	388,1	21,0	0,0

Rakvere linn 2018
konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

	Tegevus- kuludeks 2017	Põhivarade soeta- miseks 2017	Muud toetused 2017	Nõuded 31.12.2017 (lisa 4)	Saadud ettemaksed 31.12.2017 (lisa 8)	Sihtfinant- seerimine (kohustis) 31.12.2017
Riigieelarvest tasandus ja toetusfond	5 611,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, raamatukogud	170,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium, erakoolid	74,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haridus- ja Teadusministeerium	4,5	0,0	29,5	0,0	0,0	0,0
Innove SA	1,0	0,0	196,4	70,6	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	66,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium, spordikeskus	0,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Residendid, äriühingud	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Füüsilised isikud	0,0	3,2	22,3	0,0	0,0	0,0
KIK SA	0,0	0,2	30,6	3,0	3,6	0,0
Hariduse Infotehnoloogia SA	0,0	0,0	54,5	0,0	0,0	0,0
Spordikoolituse ja -teabe SA	0,0	0,0	49,8	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Maavalitsus	0,0	0,0	48,5	0,0	0,0	0,0
Sotsiaalministeerium	0,0	0,0	47,8	0,0	0,0	0,0
MTÜ-d	0,0	0,0	32,5	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium	0,0	0,0	20,9	0,0	0,0	0,0
Lääne-Viru Omavalitsusliit	0,0	0,0	19,7	0,0	0,0	0,0
Eesti Kultuurkapital	0,0	0,0	17,7	0,0	0,0	0,0
Kultuuriministeerium	0,0	0,0	9,6	0,0	0,0	0,0
Kaitseressursside amet, riigikaitse	0,0	0,0	7,4	0,0	0,0	0,0
Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	0,0	0,0	4,1	0,0	0,0	0,0
Integratsiooni ja Migratsiooni SA "Meie inimesed"	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0
Archimedes SA	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0
Tallinna Keskraamatukogu	0,0	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0
Rahandusministeerium Tervisekeskus	0,0	0,0	0,0	48,3	0,0	0,0
Sotsiaalkindlustusamet	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	0,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0
Universitets - Och Hogskole Radet Nordplus	0,0	0,0	0,0	0,0	5,1	0,0
Saadud toetused kokku	5 862,0	105,9	599,6	124,4	15,7	0,0

Riigieelarvest saadud maksed tasandus- ja toetusfondi eraldati järgmisteks tegevusteks:
Tuhandetes eurodes

	2018	2017
Üldised toetused riigieelarvest kokku	7 199,9	5 611,5
Tasandusfond	1 456,3	1 159,1
Toetusfond	5 743,6	4 452,4
sh Hariduskulud	4 324,9	3 596,2
sh Asendus- ja järelhooldusteenuse toetus	413,4	0,0
sh Kohalike teede hoiu toetus	317,2	310,6
sh Toimetulekutoetus	270,7	330,6
sh Koolieelsete lasteasutuste toetus	116,8	16,8
sh Huvitegevuse toetus	93,5	33,4
sh Raske ja sügava puudega laste hoiu teenus	56,7	51,9
sh Matusetoetus	47,2	0,0
sh Jäätmehoolduse arendamine	40,0	25,5
sh Rahvastikutoimingute kulude hüvitis	30,6	0,0
sh Sotsiaaltoetuse ja -teenuste korraldamise ja arendamise toetus	24,6	34,6
sh Vajaduspõhine peretoetus	8,0	52,8

Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2018	2017
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud		2 156,0	1 959,2
<i>sh vee- ja kanalisatsiooniteenused</i>		2 154,2	1 957,4
Tulu muudelt majandusaladelt		1 778,7	1 907,9
<i>sh soojuse ja kütte müük</i>		1 776,2	1 907,8
Tulud hariduse tegevusvaldkonnast		1 024,9	940,5
Üüri- ja renditulud		175,4	170,3
<i>sh üür ja rent</i>		129,1	127,1
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest		142,6	135,7
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest		105,7	92,4
Õiguste müük		51,1	36,6
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest		46,0	38,6
Tulu metsamajandusest		22,3	3,8
Riigilõivud	3b	11,8	8,2
Muu toodete ja teenuste müük		7,6	7,7
Tulud üldvalitsemisest		4,0	0,0
Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku		5 526,1	5 300,9

Lisa 13 Muud tegevustulud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2018	2017
Vee erikasutustasu	3b	38,7	39,9
Muud tulud		31,5	21,5
Muud trahvid ja varalised karistused		26,1	1,3
Maa müügitulu		2,3	-17,4
Hoonete müügitulu		0,1	-2,8
Masinate ja seadmete müügitulu		0,0	2,9
Muud tegevustulud kokku		98,7	45,4

Lisa 14 Antud toetused

Tuhandetes eurodes

	2018	2017
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	-535,9	-537,3
Toimetulekutoetused	-250,1	-290,1
Muud sotsiaalabitoetused	-134,4	-68,1
Peretoetused (sünnitoetused, lapse koolitoetused)	-112,7	-148,6
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele	-27,3	-28,7
Erijuhtudel riigi poolt makstavad maksud	-9,2	0,0
Õpetoetused	-2,2	-1,8
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-689,9	-664,8
Sihtfinantseerimine mittetulundusühingutele	-369,6	-335,1
Sihtfinantseerimine juriidilistele isikutele	-209,8	-220,3
Lääne-Virumaa KOV-de raamatukogude raamatud	-84,2	-81,1
Rakvere Teatrimaja SA	-13,0	-15,0
Rakvere Vallavalitsus, Tõrma kalmistu haldamine	-5,8	-4,9
Lääne-Viru Omavalitsusliit MTÜ	-3,9	-5,2
Sihtfinantseerimine füüsilistele isikutele	-2,4	-2,8
Tallinna Ülikool	-1,2	0,0
Kaitseliidu Alutaguse Malev	0,0	-0,4
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-39,5	-61,5
Rakvere Haigla AS	-39,5	-41,5
Rakvere Haigla MTÜ	0,0	-10,0
MPEÕK Rakvere Jumalaema Sündimise Kogudus	0,0	-10,0
Rakvere Teatrimaja SA	0,0	0,0
Antud mittesihotstarbeline finantseerimine	-32,8	-25,3
Liikmemaksud	-32,8	-25,3
Antud toetused kokku	-1 298,1	-1 288,9

Lisa 15 Tööjõukulud

Tuhandetes eurodes

Tegevusvaldkond	Töötajate arv 2018	Töötasukulud 2018	Töötajate arv 2017	Töötasukulud 2017
Haridus	403	-5 577,30	405	-4 966,20
Vaba aeg, kultuur	71	-922,50	69	-852,20
Sotsiaalne kaitse	39	-569,40	38	-465,70
Üldised valitsussektori teenused	23	-515,90	23	-537,50
Majandus	15	-361,50	18	-315,30
Elamu- ja kommunaalmajandus	20	-415,40	16	-340,30
Töötajate arv ja töötasukulud kokku	571	-8 362,00	569	-7 477,20

	2018	2017
Töötasukulud	-8 362,0	-7 477,2
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-2 825,3	-2 550,5
Erisoodustused	-5,9	-7,2
<i>Töötajate õppelaenude kustutamine</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,5</i>
<i>Muud erisoodustused</i>	<i>-5,9</i>	<i>-6,7</i>
Tööjõukulud kokku	-11 193,2	-10 034,9

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale.

Lisa 16 Majandamiskulud ja muud kulud

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2018	2017
Maagaas soojuse tootmiseks		-1 607,2	-1 625,8
Õppevahendite ja koolituse kulud		-1 290,3	-1 177,7
Rajatiste majandamiskulud		-1 150,3	-1 180,6
Käibemaks kaupadelt ja teenustelt		-655,1	-634,3
Sotsiaalteenused		-630,3	-204,4
Käibemaks põhivarade soetuselt		-488,9	-317,5
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud		-482,9	-450,5
Kultuuri- ja vaba aja sisustamine		-340,1	-258,6
Toiduained ja toitlustusteenused		-299,1	-300,2
Administreerimiskulud		-229,7	-182,6
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud		-219,8	-182,5
Mitmesugused majanduskulud		-208,3	-232,9
Elektrienergia tootmiseks		-179,7	-171,1
Inventari majandamiskulud		-163,6	-158,1
Loodusressursside kasutamine ja saastetasu		-125,4	-122,4
Sõidukite majandamiskulud		-118,5	-119,8
Koolituskulud, sh koolituslähetus		-87,7	-75,4
Lähetuskulud		-21,9	-23,1
Kinnisvarainvesteeringute majandamiskulud	6	-18,4	-21,2
Uurimis- ja arendustööd		-10,5	-20,4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	4	-8,6	-16,6
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud		-8,6	-3,2
Teavikud		-8,3	-4,6
Meditsiini- ja hügieenikulud		-6,4	-9,8
Maksu- ja riigilõivukulud		-5,2	-4,3
Eri- ja vormiriietus		-4,6	-3,4
Muu erivarustus ja materjalid		-2,4	-4,8
Trahvid, maksuvõlalt arvestatud intressid		-0,4	-1,0
Majandamiskulud ja muud kulud kokku		-8 372,2	-7 506,8

Konsolideerimisgrupp on võtnud kasutusrendile transpordivahendeid, rendikulud (sisalduvad tabelis toodud vastavat liiki varade majandamiskuludes) ning mittekatkestatavatest kasutusrendilepingutest tulenevad järgmiste perioodide kasutusrendimaksed on järgmised:

	2018	2017
Sõidukid	-69,1	-69,3
IT seadmed	-58,1	-55,1
Inventar	-3,7	-5,4
Rendikulu kasutusrendilepingutelt	-130,9	-129,8
Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastele perioodidel	-15,5	-12,1
Järgmisel majandusaastal	-8,6	-15,5

Lisa 17 Tehingud seotud osapooltega

Tuhandetes eurodes

Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2018	2017	2018	2017
Volikogu liikmed	1,3	1,3	-54,4	-62,1
Linnavalitsuse liikmed	3,1	3,1	-152,8	-123,4
Asutuste juhid	28,0	29,4	-681,1	-725,2
Nõukogu ja juhatuste liikmed	2,3	2,3	-95,1	-66,7
	34,6	36,0	-983,4	-977,4

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik tasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

AS Rakvere Vesi juhatuse liikme teenistuslepingus on ettenähtud hüvitis 6 kuu tasu ulatuses. AS Rakvere Soojus juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks ettevõttele lahkumishüvitise maksmise kohustus summas 7 885 eurot (2017. aastal 4 470 eurot).

Seotud osapooltega aruandeaastal ega sellele eelnenud aastal turutingimustest või seadustega sätestatud tingimustest erinevaid tehinguid ei toimunud.

Lisa 18 Konsolideerimata finantsaruanded

Konsolideerimata bilanss

Tuhandetes eurodes

	31.12.2018	31.12.2017
Varad	43 148,0	39 874,1
Käibevara	6 084,3	3 539,1
Raha	4 479,4	2 248,3
Maksu- ja lõivunõuded	1 127,0	1 065,9
Muud nõuded ja ettemaksed	465,7	213,5
Varud	12,2	11,4
Põhivarad	37 063,7	36 335,0
Osalus tütarettevõtjates	4 739,0	4 739,0
Kinnisvarade investeringud	1 383,6	1 392,2
Materiaalsed põhivarad	30 941,1	30 203,8
Kohustised ja netovara	43 148,0	39 874,1
Kohustised	10 584,6	9 130,4
Lühiajalised kohustised	3 563,0	3 064,8
Võlad tarnijatele	556,3	384,0
<i>sh põhivarade eest</i>	187,7	50,4
Võlad töövõtjatele	1 012,3	901,3
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	550,4	468,6
Laenukohustised	1 444,0	1 310,9
Pikaajalised kohustised	7 021,6	6 065,6
Laenukohustised	7 021,6	6 065,6
Netovara	32 563,4	30 743,7
Elmiste perioodide akumuleeritud tulem	30 788,8	29 900,7
Aruandeperioodi tulem	1 774,6	843,0

Konsolideerimata tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes

	2018	2017
Tegevustulud	21 910,7	18 474,6
Maksutulud	11 486,4	10 439,5
Tulud kaupade ja teenuste müügist	1 582,4	1 422,5
Saadud toetused	8 743,1	6 567,2
Muud tegevustulud	98,8	45,4
Tegevuskulud	-20 086,0	-17 570,6
Antud toetused	-1 298,1	-1 288,8
Tööjõukulud	-10 553,2	-9 439,2
Muud tegevuskulud	-6 322,7	-5 456,7
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	-1 912,0	-1 385,9
Tegevustulem	1 824,7	904,0
Finantstulud ja -kulud	-50,1	-61,0
Intressikulu	-50,2	-61,3
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	0,1	0,3
Aruandeaasta tulem	1 774,6	843,0

Konsolideerimata rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood põhitegevusest	2018	2017
Tegevustulem	1 824,7	904,0
Korrigeerimised:		
Käibemaksukulu põhivarade soetuselt	488,9	317,5
Kasum / kahjum põhivarade müügist	-2,4	17,3
Põhivarade amortisatsioon ja ümberhindlus	1 912,0	1 385,9
Saadud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (tulu)	-709,7	-105,7
Antud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (kulu)	39,5	61,5
Korrigeeritud tegevustulem	3 553,0	2 580,5
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-4,5	-155,5
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	228,3	102,8
Kokku rahavood põhitegevusest	3 776,8	2 527,8
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete põhivarade eest	-3 004,0	-1 988,6
Laekunud materiaalsete põhivarade müügist	62,4	230,2
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	397,1	49,9
Tasutud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	-39,6	-61,5
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	0,1	0,3
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-2 583,9	-1 769,7
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud saadud laene	2 400,0	0,0
Tagasi makstud saadud laene	-1 308,1	-1 297,9
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	-2,9	-2,9
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	-50,8	-61,0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	1 038,2	-1 361,8
Rahavood kokku	2 231,1	-603,7
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2 248,3	2 852,0
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	4 479,4	2 248,3
Raha ja selle lähendite muutus	2 231,1	-603,7

Konsolideerimata netovara muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Akumuleeritud tulem	Akumuleeritud tulem	Kokku
Saldo 31.12.2016	29 841,5	29 634,6	29 634,6
Põhivarade ümberhindlus	0,0	266,1	266,1
Aruandeaasta tulem	843,0	843,0	843,0
Saldo 31.12.2017	30 684,5	30 743,7	30 743,7
Põhivarade ümberhindlus	0,0	45,2	45,2
Aruandeaasta tulem	1 774,6	1 774,6	1 774,6
Saldo 31.12.2018	32 459,1	32 563,5	32 563,4

Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole konsolideerimata finantsaruannetega võrreldav.

Rakvere linna 2018. aasta eelarve kinnitati 17.jaanuaril 2018. aastal Rakvere linnavolikogu määrusega nr 1. Lisaeelarve kinnitati 27.juunil 2018. aastal Rakvere linnavolikogu määrusega nr 20.

Volikogu poolt kinnitatud 2018. aasta põhitegevuse tulude maht oli 20,1 miljonit eurot, täitmine 21,2 miljonit eurot, põhitegevuse tulud laekusid 105%-liselt. (2017. aasta täituvus oli 103%). Põhitegevuse kulud kinnitati mahus 19,4 miljonit eurot, lisaeelarvega suurendati põhitegevuse kulusid 2 miljoni euro võrra sh 12% võrra suurendati nii antavate toetuste kui ka muude tegevuskulude eelarvet.

Põhitegevuse tulem oli aasta lõpus positiivne 3,7 miljonit eurot (2017. aastal 2,5 miljonit eurot). Investeermistegevus kokku oli 2,6 miljonit eurot, põhivarasid soetati 2,9 miljoni euro eest sh põhivarade soetuseks saadi 397 tuhat eurot ja põhivarade soetuseks anti toetust 39 tuhat eurot ning laenude intressimakseteks kulus 50 tuhat eurot. 2018. aasta eelarve täitmine oli ülejäägis, st eelarve tulem oli positiivne 1,1 miljoni euroga. Finantseerimistegevus kokku oli 1,1 miljonit, laenu võeti 2,4 miljonit eurot ja laenu tagastati 1,3 miljonit eurot. Likviidsed varad suurenesid aasta algusega võrreldes 2,2 miljoni euro võrra (2017. aastal vähenesid 604 tuhande euro võrra).

TULUD

2018. aasta põhitegevuse tulud olid 21 miljonit eurot, suurenedes 2017. aastaga võrreldes ligi 3 miljonit eurot.

Üksikisiku tulumaksu laekumine suurenes aruandeaastal võrreldes 2017.aastaga 10% so 1,1 miljonit eurot.

Füüsilise isiku tulumaksu osas planeeriti 2018. aastaks 5% tõusu võrreldes 2017. aastaga. Tõusu planeerimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi prognoosidest ning eelnevate perioodide füüsilise isiku tulumaksu laekumise muutusest.

Linnaeelarve suurim tulu - üksikisiku tulumaks laekus 2018. aastal planeeritult paremini, kokku 11,2 miljonit eurot, eelarvesse oli planeeritud 10,6 miljonit eurot.

Rakvere linnas on maamaksumäär 1,5% maa maksustamishinnast. Alates 2013. aastast ei kuulu maamaksuga maksustamisele elamumaa kuni 1 500 m² ulatuses.

Põhitegevuse tulu kaupade ja teenuste müügist suurenes 10% võrreldes 2017. aastaga. Kaupade ja teenuste müügi suurimateks tuludeks on laekumised haridusasutuste majandustegevusest 817 tuhat eurot (2017. aastal 724 tuhat eurot), laekumised spordi- ja puhkeasutuste tegevusest 232 tuhat eurot (2017. aastal 200 tuhat eurot) kultuuriasutuste tegevusest 269 tuhat eurot (2017. aastal 230 tuhat eurot) ning laekumised üüri- ja rendituludest 158 tuhat eurot (2017. aastal 158 tuhat eurot).

Toetusi tegevuskuludeks laekus kokku veidi üle 8 miljoni euro, planeeriti 7,9 miljonit eurot. Tasandusfondi laekus 1,5 miljonit eurot ja toetusfondi 5,7 miljonit eurot. Suuremateks tegevustoetusteks olid toetused valitsussektorisse kuuluvatelt sihtasutustelt 423 tuhat eurot, Kultuuriministeeriumilt 188 tuhat eurot peamiselt teavikute soetuseks, Haridus- ja Teadusministeeriumilt 101 tuhat eurot ning muud teotused 121 tuhat eurot.

Sihtotstarbelised toetused põhivarade soetusteks olid 397 tuhat eurot, millest suurimaks oli Rahandusministeeriumilt laekunud 271 tuhat eurot Rakvere Tervisekeskuse ja Pika tänava projekti toetused ning 100 tuhat eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi Kasarmu tänava ehituse toetus.

Tasandus- ja toetusfondi osas on laekumine viimastel aastatel olnud ühtlane. Hariduskomponendi suhtes võib tuua muudatusi tõhustatud ja eritoe tegevuskulude rahastamise mudel, toimetulekutoetuste saajate arv püsib stabiilsena.

Haridusasutuste tulude osas võib lähiaastatel seoses laste arvu vähenemisega oodata mõningast tulude langust. Tulud saadakse teistelt omavalitsustelt ja lastevanemate osalustasudelt lasteaias ja huvikoolides.

Teiste tulude osakaal linnaelarves on väiksem ja lähiajal suuri muutusi laekumistes oodata ei ole.

KULUD

2018. aasta põhitegevuse kulud olid 17,5 miljonit eurot (2017.aastal 15,8 miljonit eurot), investeerimistegevuse kulud olid aruandeaastal 2,6 miljonit eurot (2017. aastal 1,8 miljonit eurot).

Üldised valitsussektori teenuste kulud olid 1,1 miljon eurot, sh laenu teenindamise kulud 51 tuhat eurot.

Avalikule korrale ja julgeolekule kulus 2,4 tuhat eurot.

Majanduse valdkonnale kulus 2,8 miljonit eurot. Suurimaks kuluks selles valdkonnas on teede ja tänavate korrashoid 1,9 miljonit eurot sh teede renoveerimiseks kulus 1,7 miljon eurot.

Keskkonnakaitsele kulus 695 tuhat eurot.

Elamu- ja kommunaalmajandusele kulus kokku 457 tuhat eurot, sellest tänavavalgustusele 268 tuhat eurot.

Tervishoiule kulus 649 tuhat eurot.

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kulud 2018. aastal olid 2,9 miljonit eurot, sellest raamatukogu kulud 786 tuhat eurot, millest Kultuuriministeeriumi poolt rahastatud teavikute ost raamatukogudele 114 tuhat eurot, spordikeskuse kulud 589 tuhat eurot, spordikooli kulud 423 tuhat eurot, kultuuri- ja noortekeskuse kulud 209 tuhat eurot. 2018.aastal toetas Rakvere linn spordi- ja kultuuriorganisatsioone 233 tuhande euroga. 2018. aastal toetati Rakvere Galeriid 12 tuhande euroga ja EELK Rakvere Kolmainu Kogudust ühe tuhande euroga.

Hariduse kulu kokku oli 10 miljonit eurot. Alushariduse kulud olid 2,9 miljonit eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 314 tuhat eurot ja laste päevahoiu teenus 306 tuhat eurot. Põhiharidusele kulus 3 miljonit eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 86 tuhat eurot. Gümnaasiumiharidusele kulus 2,6 miljonit eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt ja muudelt residentidelt 23 tuhat eurot. Täiskasvanute haridusele kulus 201 tuhat eurot sh õpilaskohtade ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt 2 tuhat eurot. Muusika- ja kunstikoolidele kulus kokku 630 tuhat eurot, sellest muusikakoolile 451 tuhat eurot ja teistele huvikoolidele 179 tuhat eurot.

Sotsiaalse kaitse kulud olid 2018. aastal 2,1 miljonit eurot. Suurimad kulud olid mitmesugused toetused peredele 738 tuhat eurot, toimetulekutoetused 390 tuhat eurot ja eakate sotsiaalhoolekande asutustes viibivate inimeste ülalpidamiskulu 256 tuhat eurot.

Lisa 20 Reservfondi kasutamise aruanne

Tuhandetes eurodes

Tegevusala kood	Eelarve- klassi fikaatori tunnus	Selgitus	Reservfondist eraldatud
Kinnitatud eelarve			45,0
0820203	4500	LV korraldus 02.01.2018 nr 17 SA Rakvere Teatrimaja jõululavastuse valgusinstallatsiooni turvamisega seotud kulude katteks	-2,0
0820203	4500	LV korraldus 02.01.2018 nr 17 Firestudio OÜ-le ilutulestiku korraldamisega seotud kulud	-2,0
08400	4500	LV korraldus 10.12.2018 nr 749. EELK Rakvere Kolmainu Kogudusele talviste üritustega seotud küttekulude katteks.	-1,0
Jääk seisuga 31.12.2018			40,0

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Rakvere Linnavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Rakvere Linnavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/

Marko Torm
Linnapea

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Rakvere Linnavolikogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Rakvere linna ja tema valitseva mõju all olevate üksuste (edaspidi „grupp“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2018, konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud netovara muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ning eelarve täitmise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust, konsolideeritud rahavoogusid ja konsolideeriva üksuse eelarve täitmist kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsemad. Neid asjaolusid käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust.

Lõpetamata ehitiste allahindlus

Lõpetamata ehitiste allahindluse vajaduse tuvastamiseks analüüsib grupp, kas eksisteerib selliseid lõpetamata varaojekte, mida tõenäoliselt tulevikus ei kasutata ning mille väärtus võib olla seetõttu oluliselt langenud. Kuna selline analüüs on olemuslikult subjektiivne ja tugineb grupi juhtkonna eeldustel, siis on risk, et lõpetamata ehitiste allahindluse vajadust ei tuvastata ja allahindlust korrektselt ei kajastata. Seetõttu on kirjeldatud valdkond peamiseks auditi asjaoluks.

Auditi käigus hindasime, kas juhtkonna analüüsis esitatud lõpetamata ehitiste objektid sisaldavad väärtuse languse indikatsioone, kas allahindluse summad on arvatud kooskõlas analüüsi tulemustega ning kas allahindlus on kajastatud kooskõlas asjakohaste arvestuspõhimõtetega. Selleks lugesime vastavaid dokumente ja analüüsisime muud informatsiooni ning vaatasime vastavaid arvestusregistreid ja kontrollisime vastavaid raamatupidamise kandeid.

Auditiprotseduuride tulemusel jõudsime järeldusele, et juhtkonna hinnangud lõpetamata ehitiste allahindluste kohta on kooskõlas kättesaadava informatsiooniga ja meie poolt omandatud tõendusmaterjaliga, allahindluse summa on arvatud korrektselt ja kajastatud vastavalt asjakohastele arvestuspõhimõtetele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle fakti välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamusi grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Betty Blös
Vandeaudiitor, litsents nr 664

BDO Eesti AS
Tegevusluba nr 1
A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

31. mai 2019